Dehqon elkasiga dunyo tayanar

ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-иқтисодий газетаси

Muassis O‘zbekiston Respublikasi Qishloq va suv xo‘jaligi vazirligi

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1997 йил 14 НОЯБРЬ. ЖУМА №90 (5.860). Сотувда эркин нархда

ХИЛЛАРИ КЛИНТОН ЎЗБЕКИСТОНДА

12 ноябрь куни Америка Қўшма Штатлари Президентининг рафиқаси Хиллари Родэм Клинтон Ўзбекистонга келди.

Хиллари хоним Президент Уильям Клинтон ва АҚШ давлат департаменти илтимосига биноан Қозоғистон, Қирғизистон, Ўзбекистон ҳамда Россия ва Украина бўйлаб сафарга чиққан. Ташрифдан мақсад — мазкур давлатларга ва уларнинг ислоҳотлар йўлидаги саъй-ҳаракатларига АҚШ мададини намоён этиш.

Ўзбекистон Республикаси ва Америка Қўшма Штатларининг Давлат байроқлари билан безатилган Тошкент аэропортида Хиллари Родэм Клинтонга Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов рафиқаси Татьяна Каримова билан пешвоз чиқди.

Миллий либосдаги қизлар Американинг биринчи хонимига анвойи гуллар тақдим этишди.

Хиллари Клинтон ва унга ҳамроҳлик қилаётган меҳмонлар учун ажратилган автомобиллар карвони «Дўрмон» қароргоҳи томон йўл олди. Бу ерда Ислом Каримовнинг Хиллари Клинтон билан расмий учрашуви бўлиб ўтди.

Ислом Каримов АҚШнинг «биринчи леди»си билан Ўзбекистонда кўришиб турганидан мамнуният билдириб, Хиллари хонимни мамлакатимизга ташрифи билан самимий қутлади. Мазкур ташриф Ўзбекистон—Америка муносабатларини янада юқори поғонага кўтаришда муҳим аҳамият касб этишини таъкидлади.

Самимий ўтган суҳбат чоғида томонларни қизиқтирган масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Х. Клинтоннинг Ўзбекистонга ташрифи уч кун давом этади.

(ЎзА).

СУРАТДА: «Дўрмон» қароргоҳидаги учрашув пайти.
А. ТЎРАЕВ (ЎзА) олган сурат.

ТАШРИФ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Америка Қўшма Штатлари Президентининг рафиқаси Хиллари Клинтон 13 ноябрь куни «Интерконтинентал» меҳмонхонасида Ўзбекистонда аёллар ва болалар саломатлиги, уларнинг ҳуқуқи ва ҳаётини муҳофаза қилиш борасида фаолият кўрсатаётган нодавлат ташкилотлар раҳбарлари билан учрашди.

Маълумки, мустақиллигимизнинг дастлабки йиллариданоқ мамлакатимизда аёллар ва болаларнинг саломатлиги ҳамда улар ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, ижтимоий ҳаётда аёллар фаоллигини янада оширишга қаратилган тадбирлар ҳукуматимиз томонидан олиб борилаётган сиёсатнинг ажралмас қисмига айланди. Чунки, мамлакатимиз қудратини оширишда аёллар ва болаларнинг саломатлигини таъминлаш катта аҳамият касб этади.

Айни пайтда бундай хайрли ишларни амалга ошириш мақсадида республикамизнинг барча вилоят ва туманларида бевосита ушбу йўналишда талай муассасалар фаолият кўрсатаётир. Уларнинг кўпчилиги эса нодавлат ташкилотлардан иборат.

Хиллари хоним аёллар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш ҳамда уларнинг соғлом ҳаёт кечиришини таъминлашдек эзгу ишни амалга ошириш дунё миқёсидаги долзарб масала эканини таъкидлади. Учрашувда Х. Клинтон Ўзбекистонда бу борада амалга оширилаётган ишлар билан атрофлича танишди.

Хиллари Родэм Клинтон Ўзбекистон Президентининг рафиқаси, «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси президенти Татьяна Каримова ҳамроҳлигида 2-Тошкент давлат тиббиёт институтига ташриф буюрди.

Меҳмонлар институт ҳузурида Американинг халқаро соғлиқни сақлаш уюшмаси билан ҳамкорликда ташкил этилган аёллар саломатлиги марказининг очилиш маросимида иштирок этдилар. Хиллари хоним очилаётган янги марказ остонасидаги рамзий алвон тасмани қирқди.

Хиллари Клинтоннинг аёллар саломатлиги маркази очилиш маросимида қатнашиши бежиз эмас. Мазкур муассасанинг ташкил этилишида Америка Қўшма Штатлари томонидан Ўзбекистонга кўрсатилган инсонпарварлик ёрдами муҳим аҳамиятга моликдир. Шу йилнинг ёзида АҚШдан умумий ҳажми 22 миллион долларга тенг миқдорда дори-дармон, тиббий асбоб-ускуна ва жиҳозлар инсонпарварлик ёрдами сифатида республикамизга келтирилган эди. Худди ана шу кўмакдошлик ҳамда 2-Тошкент давлат тиббиёт институтининг Америка халқаро соғлиқни сақлаш уюшмаси билан ҳамкорлиги доирасида аёллар саломатлиги маркази ишга туширилди. Марказда АҚШнинг Иллинойс штати университетида тайёрлов курсини битириб қайтган юқори малакали мутахассислар америкалик ҳамкорлар билан биргаликда ишлашади.

Хиллари Клинтон ва Татьяна Каримова марказнинг мақсад ва вазифалари, шунингдек, бу ердаги замонавий тиббий асбоб-ускуналар, мижозлар учун яратилган шарт-шароит билан яқиндан танишдилар. Америкалик ҳурматли меҳмон Ўзбекистонда АҚШ билан ҳамкорлик яхши натижалар бераётганидан мамнуният изҳор этиб, келгусида ўзаро алоқалар кўлами янада кенгаяжагига умид билдирди.

Аёллар саломатлиги марказининг очилиши муносабати билан бўлиб ўтган йиғилишда Ўзбекистон соғлиқни сақлаш вазири Ш. Каримов, институт ректори Ҳ. Каримов, марказ директори Р. Дерман сўзга чиқдилар. Сўз Хиллари Клинтонга берилди.

— Мен ушбу маросимда иштирок этаётганимдан беҳад мамнунман, — деди Хиллари хоним. — Зеро, бугун Марказий Осиёдаги энг йирик илм ва шифо масканларидан бири бўлган Тошкент давлат тиббиёт институти мамлакатда аёллар саломатлигини яхшилаш, улар сиҳат-саломатлигини мунтазам назорат қилиб бориш, аёлларга замонавий тиббий хизмат кўрсатишни йўлга қўйишдек масъулиятли вазифани ўз зиммасига олмоқда. Мазкур марказ республика миқёсида турли ёшдаги аёлларга ҳар хил касалликларга чалинишнинг олдини олиш имконини беради. Шуни мамнуният билан таъкидлаш лозимки, марказ ўзбекистонлик тиббиётчилар билан америкалик тажрибали мутахассислар ўртасида йўлга қўйилган ҳамкорликнинг энг ёрқин намунасидир.

Жаҳон иқтисоди ва дипломатия университетида эса Хиллари хонимнинг Ўзбекистонлик ёшлар билан учрашуви бўлиб ўтди.

Учрашувда Хиллари Клинтон маҳаллий ёшларни қизиқтирган барча саволларга батафсил жавоб қайтарди.

Самимий ва қизиқарли савол-жавоблар шаклида ўтган мулоқот якунида Хиллари хонимнинг куни кеча ўзбек тилида чоп этилган «Бир болага етти маҳалла ота-она» китобини жамоатчиликка таништириш маросими бўлди. Жаҳон Иқтисоди ва дипломатия университетининг учинчи курс талабаси Ш. Саидикромова ушбу китобнинг нусхасини муаллифга тақдим этди.

Шу куни АҚШ Президентининг рафиқаси Хиллари Клинтон қадим Бухоро шаҳри зиёратига жўнаб кетди.

(ЎзА).

ИСЛОМ КАРИМОВ ТУРКИЯГА ТАШРИФ БУЮРАДИ

Туркия Республикаси Президенти Сулаймон Демирэлнинг таклифига биноан, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов шу йил 17 — 19 ноябрь кунлари расмий ташриф билан Туркия Республикасида бўлади.

ЧОРВАЧИЛИК: ВАЪДА, БАҲОНА ЭМАС, АМАЛИЙ ИШ КЕРАК!

Тармоқ таҳлили

Тармоқда масъулиятли дамлар бошланаётир. Қишловнинг маълум даври ўтган бўлса-да, жиддий синовли кунлар ҳали олдинда. Шунга қарамай ҳозирданоқ қишга ким қандай тайёргарлик кўргани билинди. Касбини севиб, вазифасига сидқидил ёндашган чорвадорлар туёқ сонини кўпайтириб, маҳсулдорликни кўтаришга эришмоқдалар. Бозорларни сифатли гўшт ва сут маҳсулотларига тўлдиришяпти. Шунга яраша фойдасини кўришяпти.

Қанийди ҳамма ерда шундай бўлса. Афсуски, соҳа тақдирига панжа орасидан қараб, номига чорвадорман, деб юрган фермерлар, ҳиссадорлик жамиятлари аъзолари, фермалар раҳбарлари ҳам йўқ эмас. Уларнинг касрига чорвадан барака кетмоқда.

Бу йилнинг ўн ойида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ўнлаб жамоа хўжаликлари ихтиёридаги, шунингдек, хусусий фермалар ва ҳиссадорлик жамиятларида мол бош сони кескин камайди. Айниқса қорамоллар бош сони Жиззах вилоятида 11,6 минг, Бухорода 13 минг, Қашқадарёда 18,3 минг, Наманганда 17,9 минг, Сурхондарёда 11,3 минг, Тошкентда 15,4 минг, Самарқандда 15,6 минг, Фарғонада 22,8 мингга озайгани жуда ташвишли. Ахир, бир бош бузоқни катта новвос ёки соғин сигир қилгунча озмунча вақт ўтадими? Унга кетадиган харажатлар-чи?

Совуриш осон, тиклаш мушкул. Йўқотиш сабабини суриштирсангиз баъзилар баҳоналарни қаторлаштириб санашади. Ўзларини айбдор ҳисоблашмайди. Биргина сигирларнинг ўзидан Бухорода 5,1 минг, Қашқадарёда 5,2 минг, Тошкентда 6,7 минг боши йўқ бўлган: жониворлар сўйилган, сотилган, талон-торож қилинган ёки хўжасизлик туфайли нобуд бўлган. Қолаверса, дори-дармонларнинг етишмаслиги, зооветеринария қоидаларига амал қилмаслик оқибатида Қорақалпоғистонда 1935 бош қорамол, 13856 бош қўй-эчки, Қашқадарёда 1659 қорамол, 14631 қўй-эчки, Хоразмда 1900 бош қорамол, Бухорода 18425 бош, Навоийда 18154 бош қўй-эчки ҳаром ўлди. Талофатлар оз бўлса-да бошқа вилоятларда ҳам бор. Шунча жониворнинг уволи тутишидан кимлардир наҳотки, қўрқмайди?

Қўй ва эчкиликдаги аҳвол ҳам яхши эмас. Бу борада биргина Бухоро вилоятида ўсишга эришилган. Ортга кетишда эса Қорақалпоғистон Республикаси, Жиззах, Қашқадарё, Наманган, Самарқанд, Фарғона вилоятлари хўжаликлари «олдинда» боришмоқда. Самарқанд вилоятида бир йил давомида 74,1 минг бош қўй-эчки ҳисобдан чиқарилган. Ҳар нарсанинг чегараси, охири бор. Наҳотки, жойлардаги раҳбар ва мутахассисларнинг бунга юраги ачимайди?

Паррандачилик — етти хазинанинг бири. Дарҳақиқат, унинг маҳсулотидан тортиб, патигача мўмай даромад. Шуниси қувончлики, қатор вилоятларда паррандачиликни ривожлантиришга жиддий эътибор берилмоқда. Қисқа вақт мобайнида Қашқадарёда жониворлар 100,9 минг, Сирдарёда 54,8 минг, Навоийда 26,3 минг, Тошкент вилоятида 200 мингта кўпайган. Соҳа жонкуярлари саъй-ҳаракатлари натижасида парҳез гўшт, тухум етиштириш сезиларли ошди.

Лекин катта йўқотишларга йўл қўйган жойлар ҳам борлиги ачинарли. Масалан, бултур Андижон вилояти хўжаликларида 428,8 минг паррандa бор эди. Шу йил биринчи ноябригача товуқлар сони 121 мингта тушиб қолди. шунингдек, Жиззахда 224,8 минг, Наманганда 129,9 минг, Фарғонада 205,6 минг, Хоразмда 264,3 мингтага камайган. Рақамлардан кўринадики, ўнлаб паррандачилик корхоналари ва товуқхоналарда қишловга етарли шароит яратилган эмас. Эрта-индин аёзли кунларда жониворлар оёғидан зах ўтса талофат давом этиши мумкин. Ҳечдан кўра кеч бўлса-да, бунинг олдини олиш, тезкор чоралар кўриш лозим.

Ота-боболаримиз қадимдан йилқичилик билан шуғулланишган. От — йигит қаноти, дея қадрлашган. Ўзбекистоннинг қорабайир зотдор отлари тавсифи ўзга мамлакатларга ҳам етиб борган. Таассуфки, айрим жойларда кейинги йилларда унга етарли эътибор берилмаётир. Бой имкониятлардан фойдаланилмаяпти. Сирдарё вилоятини айтмаганда бошқа вилоятларда йилқи бош сони камайишига йўл қўйилган. Ҳатто Навоий ва Тошкент вилоятларида йилқи минг бошдан зиёдга озайган.

Касални яширсанг, иситмаси ошкор этади. Наслчилик ишига эътибор сусайгани салбий натижасини кўрсатаяпти. Соғлом бузоқ олиш кўрсаткичи йилдан-йилга пасаймоқда. Бухорода ҳар 100 бош сигирдан атиги 34 тадан, Навоий ва Самарқандда 33 тадан, Сурхондарёда 31 тадан, Жиззахда 19 тадан бузоқ олинган. Шундай ҳол давом этаверса, чорвачилик қандай ривожланади? Унутмайлик, мамлакатимиз аҳолиси кўпаймоқда, гўшт ва сутга эҳтиёж ортмоқда. Эртанги кунимиз хусусида жиддий қайғуришимиз даркор.

Қорамолларнинг ўртача тирик вазни ҳам енгиллашган. Масалан, Қорақалпоғистонда битта қорамол ўртача 208, Жиззахда 215, Қашқадарёда 219, Сирдарёда 216, Самарқандда 202 килограмм тош босади, холос. 1996 йилга нисбатан бир бош мол вазни Тошкентда 29, Наманганда 35 килога озайган.

Деҳқончиликдаги хатони тузатишга бир йил, чорвада эса беш йил керак, деган гап бор. Насл, мол зоти айнигани сайин гўшт ва сут етиштириш тобора озаймоқда. Ўн ойлик маълумотда келтирилишича гўшт етиштириш ўтган йилга таққослаганда айниқса, Самарқанд, Тошкент, Фарғона вилоятларида пасайиш катта.

— Айрим чорвадорлар, хусусий ферма эгалари ҳанузгача лоқайдлик, боқимандалик касалидан қутула олишмаётгани тармоққа зиён етказаяпти, — дейди Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги чорвачиликни муттасил ривожлантириш бош бошқармаси бошлиғи Юрий Сергеевич Шкрябин. — Кўпгина фермер хўжаликларида етиштирилаётган озуқа экинлари ҳатто жамоа хўжаликларининг ўртача кўрсаткичидан паст. Номига фаолият кўрсатаётган қорамолчилик фермалари мутахассислари, ҳиссадорлик жамиятлари раҳбарлари, хусусий молхона эгалари, фермерлар ҳам борлиги кишини ранжитади. Шундайлар ҳам борки, фақат ўзини ўйлаб, бугуним ўтса бўлди, дейишади. Эртанинг ташвишини қилишмайди. Мол бош сонини кўпайтириш ўрнига уларни сўйишади, сотишади. Чорва нега камайди, деб сўрасангиз озуқани баҳона қилишади. Ғалладан бўшаган майдонларга озуқа экинлари экиш мумкин эди-ку! Инсонда иштиёқ бўлса барининг уддасидан чиқади. Мулк шакли ўзгарди, бироқ баъзиларнинг онгидаги муҳрланиб қолган муносабат ўзгармаяпти. Эскича ўйлаб, эскича ишлаш даври ўтган. Буни тушуниш керак.

Ҳа, жониворлар емиши соз бўлиши керак. Ўн ойда ҳар бир сигирдан Қашқадарёда ўртача 776, Фарғонада 723, Навоийда 706, Сурхондарёда 566, Сирдарёда 536 килограммдан сут соғиб олинган. Бу кунига тақсимлаганда ҳар сигирга 1,8 — 2,6 килограммдан маҳсулот тўғри келади дегани. Бундан кўра зотдор эчки боққан афзал эмасми?!

Хуллас, рақамлардан ойдинлашадики, кўпгина жойларда мўл ва сифатли озуқа жамғарилмаяпти, мол зоти айниган.

Дарвоқе, ҳар йили эрта баҳордан қишловга етадиган миқдорда озуқа тайёрлаш лозимлиги қайта-қайта такрорланади. Табиий пичанни ўриб, қуритиб бостириш кераклиги уқтирилади. Чунки мўл ва сифатли озуқа маҳсулдорликни кўтаришнинг муҳим шартидир. Афсуски, қатор хўжаликларда ушбу долзарб вазифага вақтида аҳамият берилмайди. Жабрини жонивор тортади. Орикланиб, касалланади, қишдан бир амаллаб чиқади. То ўзини ўнглагунча яна куз келади.

Бўзатов туманида қишга мўлжалланган дағал хашакнинг 61 фоизи, пичаннинг 34, силос ва лавлагининг атиги 3 фоизи бостирилган. Сенаж умуман йўқ. Бир бош шартли молга мавсум давомида единриладиган емишнинг 28 фоизи жамғарилган, холос. Савол туғилади: шунча озуқа билан жонивор қишни қандай ўтказади? Кегейлида ҳам худди шу аҳвол. Ҳар бош шартли молга бор-йўғи 4,5 центнер озуқа бирлиги тайёрланган. Режаси билан тақсимлаганда у 45 кунга етади. У ёғига жонивор нима ейди?

Чорваси катта Боёвут ҳамда Ховос туманларида ҳам негадир ушбу масалага иккинчи даражали, деб қаралаётир. Йўқса, мўл озуқа тўплашда шароит ҳам, имконият ҳам мавжуд эди. Боёвутда меъёрда белгиланган дағал хашакнинг 37 фоизи, пичаннинг 26, силоснинг 2 фоизда қолиб кетганини мутасаддилар қандай тушунтиришаркин? 5,7 центнер озуқа бирлиги тугагач у ёғига нима қилишади? Худди шунингдек, Ховосда ҳам режадаги емиш ғамланмади. Ваҳоланки, баҳор серёғин келган, тоғ этаги ва яйловлардан керагича табиий пичан бостириш мумкин эди.

Пахтакор туманида дағал хашак тайёрлаш топшириғи 32413 тонна эди. Амалда 9227 тонна бўлган. 1996 йилга нисбатан 829 тонна кам. Пичан бостириш топшириғи ҳам аро йўлда қолган 8913 тонна ўрнига 1435 тонна йиғилган. Бу ҳам ўтган йилгидан оз. Белгиланган силоснинг ҳатто ярми ғамланмаган. Сомон ва макка пояси ҳам қишлов охиригача етмайди. Умуман мавсумда сарфланиши лозим бўлган ем-хашакнинг атиги 17,5 фоизи жамғарилган. Энди ўйлаб кўрайлик, шунча озуқа қанчага етади-ю, раҳбарлар у ёғига муаммони қандай ҳал этишади?

Яна қатор туманларда ҳам ушбу муҳим вазифага ўта хотиржамлик ва бепарволик билан қаралмоқда. Акс ҳолда Оққўрғон, Чиноз, Олот, Поп, Риштон, Челак, Арнасой, Жиззах, Дўстлик, Мирзачўл туманларида вақт ғаниматида керагича чорва озуқаси ғамлашга улгуришар эди. Ёки ҳар йилдагидек амал-тақал қилиб баҳорга чиқиб оламиз, деб ўйлашаяптими?

Жами иллат шундаки, озуқага ажратилган ерлардан унумли фойдаланилмаётир. Ҳисоботларда келтирилишича, Арнасойда 640 гектар майдонда маккажўхори экилган. Олтинчи ноябргача унинг 291 гектари ўрилган. 40 центнердан ҳосил олинган. Демак, қолган ерга ё экилмаган, ё ўрилмай қолиб кетган. Буниси ҳолва. Жиззах туманида ҳар гектар жойдаги маккадан 31 центнердан, Зафарободда 27 центнердан дон йиғиштирилгани ерга, тармоққа бўлган эътиборсизликни англатади.

Ноябрь ойининг ўн биринчи кунигача республикамиз далаларида етиштирилган озуқа лавлагининг қарийб учдан бир қисми йиғиштирилди. Андижон ва Наманган вилоятларида ҳосилдорлик 350 — 480 центнерга етгани ҳолда Қорақалпоғистонда 66,7, Жиззахда 33,3, Хоразмда 15 центнерданга тушмоқда. Булар масъулиятсизлик эмасми?!

Баъзан шундай гапларни эшитиб қоламиз: «Озуқа экинларига ер етишмаяпти». Аммо боридан яхши фойдаланмаймиз. Мисол тариқасида беда етиштиришни кўрсак. Кўп жойда ҳосилдорлик ҳамон пастлигича қолмоқда. Тўрт ўримдан сўнг ҳам Қорақалпоғистон Республикаси, Қашқадарё, Жиззах, Сирдарё вилоятларида ҳосилдорлик 100 центнерданга етмайди. Бошқа жойларда ушбу кўрсаткич 180 — 200 центнерга бораётир.

Келгуси йил ҳосили учун кузги беда экиш ҳам суст бораяпти. У ҳолда янаги йили яна ўзимиз қийналамиз-ку! Куз охирлаётганига қарамай, шу пайтгача Сирдарёда бедага ажратилган майдоннинг 22, Сурхондарёда 25, Навоийда 40, Бухорода 15, Қорақалпоғистонда 18 фоизига уруғ тушган. Тошкентда 5 минг гектардан энди 900 гектарига экилди.

Деҳқон ёмғир ёғса тинади, чорвадор қачон тинади, деганлар. Ҳа, чорвага йил ўн икки ой — эртаю кеч парвариш керак. Тармоқда бугунги ишни эртага қолдирган ютқазади. Кейинги аттангдан фойда йўқ. Бор имкониятни ишга солиб, чорвани қишдан беталофат олиб чиқиш бугуннинг долзарб вазифасидир.

Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» газетаси бўлим мудири.

ХИРМОНГА БАРАКА

РЕСПУБЛИКА ВИЛОЯТЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1997 ЙИЛ 13 НОЯБРГА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(фоиз ҳисобида)

Вилоятлар	Бир кунда	Мавсум бошидан буён
ХОРАЗМ	**0,01**	**111,60**
АНДИЖОН	**0,04**	**106,41**
САМАРҚАНД	**0,10**	**101,41**
ҚАШҚАДАРЁ	**0,03**	**100,38**
Фарғона	0,31	94,31
Наманган	0,55	94,06
Тошкент	0,29	90,81
Сурхондарё	0,16	89,38
Навоий	0,45	87,57
Қорақалпоғистон Республикаси	0,19	85,77
Бухоро	0,21	84,88
Жиззах	0,09	72,23
Сирдарё	0,03	68,11
Республика бўйича	0,18	91,49
1996 йилда	0,16	83,03

ШУ ЖУМЛАДАН ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА

(Тонна ҳисобида)

Сурхондарё	65	77071
Қашқадарё	-	8821
Республика бўйича	65	85892
1996 йилда	177	60585

ФУҚАРОЛИК ШАРАФИ

Она юртни севиб ардоқлашдан, ундан фахрланишдан, унга садоқат билан хизмат бажо келтиришдан улуғроқ бахт йўқдир. Мустақил юртимизни Ўзбекистон дея аталишини бутун жаҳон билмоқда. Жаҳонда ривож топган мамлакатлар раҳбарлари ўз бинолари пештоқидан байроғимизга жой ажратиб, гимнимизни чалиб, юртбошимизни иззат-икром билан кутиб олаётганидан қалбимиз ғурурларга тўлади.

Айниқса хорижий оммавий ахборот воситалари вакиллари мамлакатимизда амалга оширилаётган тарихий ўзгаришлар, ислоҳотлардаги ютуқлар, фуқаролар тафаккуридаги туб ўзгаришларга катта қизиқиш билан қараётганлиги муҳимдир. Ўзбекистонимиз жаҳонда ўз ўрнига эга бўлган давлатлар сирасига дадил кириб борганлиги билан қувонмай бўладими? Юртимизга жаҳонда машҳур хориж тадбиркорлари ва ишбилармонлари ташриф буюриб, ўз сармояларини сарфлаб йирик-йирик корхоналар қураётгани ҳам бежиз эмас. Она-Ватанимиз бағри бекиёс бойлик-маъданларга тўлиб-тошган: пахта етиштиришда дунёда тўртинчи ўринда турибмиз, пахта толасини экспорт қилишда АҚШдан кейинги иккинчи ўриндамиз. Олтин ресурслари бўйича бешинчи, қазиб олиш бўйича эса еттинчи ўриндамиз. Шундай юрт фуқароси эканлигимиз биз учун шараф. Ҳа, қудратли ва шоншарафли Ўзбекистонимиз, жаҳонда кўзга кўринган юртбошимиз бор.

Яқинда Президентимиз Ислом Каримов «Озодлик» радиостанцияси мухбирлари ва Буюк Британиянинг «Би-Би-Си» радиостанцияси Тошкент бюроси мухбири билан учрашган чоғидаги мулоқот барчада катта қизиқиш уйғотди. Давлатимиз раҳбари мухбирларга Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислоҳотларнинг бориши хусусида рўйирост сўзлаб берди.

Албатта жамият ҳаётини ислоҳ қилиш ўз-ўзидан бўлмайди. Бу тарихий ва муқаддас вазифани рўёбга чиқаришда юртини севган ҳар бир фуқаронинг ўрни бор. Шундай экан, ҳалол меҳнатимиз билан Ватан куч-қудратига қудрат қўшишга бурчлимиз.

Бу йил пайчилик хўжалигимиз қишлоқ хўжалигида катта ютуқларни қўлга киритди. Ғалла етиштириш режасини вилоятда биринчи бўлиб бажарилди. 1900 ўрнига 2050 тонна сара дон етиштирилди. Вилоят деҳқонлари учун оғир бўлган шароитда ҳам пахта тайёрлаш режасини уддаладик. Уч минг олти юз тонналик хирмон уюлди. Ҳозирда пахтамиз тўрт минг тоннага етмоқда.

Хўжалик ҳудудида гўзал гузарлар барпо этилаётир. Замонавий бинолар қад кўтараётир. Буларнинг ҳаммаси инсон учун, унинг муқаддас манфаатлари йўлида қилинаётир.

Она-Ватанимиз — мустақил Ўзбекистонимиз қанчалик гуллаб яшнаса, жаҳон аҳли нигоҳида юз очиб, нур сочса биз шунчалик бахтиёрмиз.

Мўмин ҚАҲҲОРОВ,
Жиззах тумани Ҳамид Олимжон номли ёпиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти раиси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими.

БУГУННИНГ ШУКУРИ, ЭРТАНИНГ ХАЁЛИ

Мустақиллик, она-Ватан, мамлакат қудрати — буларнинг барчаси эгизак. Мамлакатимиз келажаги буюклигига иймоним комил. Шу юрт фуқароси эканимдан кўнглим фахрларга тўлади. Куни кеча юртбошимиз Ислом Каримовнинг «Известия» газетаси мухбирлари билан мулоқотини ўқиб кўп жабҳаларда мамлакатимиз Россиядан илгарилаб кетганидан жуда-жуда қувондим. Президентимиз айтганидек «Биз осойишталик билан ўз салоҳиятимизни яратяпмиз. Одамлар яхши ҳаёт кечиришларини, мамлакатимизда амалга оширилаётган тараққиёт модели воситасида муносиб турмуш даражасига эришишни хоҳлаймиз.

Ўзбекистон сузиб юрадиган музтоғ эмас. Бизнинг ўз кемамиз, унинг елкани, бошқариладиган рули бор. Белгиланган ўз йўлимиз ҳам бор». Бу сўзларни ўқиб бошимиз кўкларга етди. Россиянинг сўзамол мухбирлари Ўзбекистонимизнинг истиқболи, бойликлари, жаҳонда бугунги тутган ўрни ҳақида яна ҳам кенгроқ тушунчага эга бўлгани маъқул. Айниқса, мустақил юртимиз имконлари нақадар кенглиги лўнда қилиб рақамлар билан уқтирилди: «Пахта етиштириш бўйича жаҳонда тўртинчи ўринда турибмиз, пахта толасини экспорт қилиш бўйича эса — иккинчи ўриндамиз. Биз олтин ресурслари бўйича бешинчи, қазиб чиқариш бўйича еттинчи ўриндамиз. Жаҳондаги мисни энг кўп ишлаб чиқарувчи ўн мамлакат қаторидамиз».

Дарҳақиқат, шундай беқиёс имконларга эга эканмиз, жаҳон бозорида муносиб жой оляпмиз. Президентимиз сўзларини ўқир эканман кўнглим тоғдек кўтарилди. Мамлакатимиз фуқаролари қатори шахсан ўзимнинг зиммамда нақадар масъулиятли вазифалар турганини юракдан ҳис қилдим. Амалга оширилаётган ислоҳотлар, фидокорона меҳнат туфайли яратилаётган иқтисодий салоҳият, аввало, халқ фаровонлигини оширишга хизмат қилаётгани элни қувонтирмоқда.

Кундан-кунга ривожланиш сари юз тутмоқдамиз. Юрт обод бўлмоқда. Ўзбекистонимиз пойтахти Шарқ машъали, деб таъриф олган Тошкентга бир келган киши жаҳон андозалари даражасида бунёд этилган улкан иншоотларни кўриб ҳайрон қолади. Юртга ҳамоҳанг Андижонимиз ҳам гуллаб-яшнамоқда. Пахтачилик ва ғаллачиликда юртга машъал бўлмоқда.

Хонободда бўлганмисиз? Бетакрор истеъдод соҳиби марҳум Солижон ака Меҳмонов бунёд этган бу кўркам шаҳарча таърифи мамлакатга кетган. Бу ерга келган меҳмон жаннатда юргандай ўзини ҳис этади. Бу жойдаги тартиб-интизом, озодагарчиликни кўриб ҳавас қилади.

Жамоа хўжалигимиз Хонобод шаҳри билан шундоққина туташиб кетган. Кўча ва гузарлар гўзал. Боғлар барпо этилмоқда. Хўжаликка ташриф буюрган меҳмонларни ҳудудимизда жойлашган «Позилмонота» зиёратгоҳига таклиф этишга одатланганмиз. Бу улуғ жойни зиёрат қилиш нақадар савобли. Зиёратгоҳ қаъридан чиқаётган шифобахш сувдан бир пиёла ичсангиз дардларга дармон бўлади. «Тяньшань», «Хонобод» номлари билан мамлакатимизнинг барча минтақаларида машҳур бўлиб кетган, эл суйиб харид қиладиган шифобахш сув ҳам шу жойдан чиқади.

Жамоа хўжалигимиз сабзавот уруғчилиги етиштиришга ихтисослашган. Уруғ сара бўлса — ҳосил мўл бўлишига кафолат бор. Бизда фақат биринчи класс, биринчи репродукцияли уруғлик тайёрланади. Омборларимиз уруғликларга тўлиб-тошган. Пиёз уруғининг ўзидан олтмиш тонна жамғардик. Йигирма етти тонна турп уруғи, беш тонна ош қизилча уруғи, уч тоннадан ортиқ қизил сабзи уруғи йиғилди. Ошқовоқ, патинсон, писта, бодринг, тарвуз уруғлари ҳам етарли миқдорда етиштириб сақланаётир. Биз билан уруғлик олиш

учун шартнома тузганлар маҳсулотларимиз сифатидан мамнун бўлаётирлар.

Қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини бирваракайига ривожлантирмасдан хўжалик даромадларини кўпайтириб бўл-

Ислоҳот инсон хизматида

майди. Сабзавот уруғчилиги хўжалигида авваллари пахта етиштирилмаганди. Ўтган йили пахта экканимизда кўпчилик ишонқирамади. Ахир, пахтачиликнинг ҳам ўзига яраша сир-асрорлари бор-да. Шунга қарамай ўз тажрибамдан келиб чиқиб «Фарғона-3» навини экдик. Режа 25 центнер белгиланганди. Тинимсиз меҳнат, экиш, ўғитлаш, суғориш, культивация, ягана, чеканка, дефолиация, хуллас, пахтани йиғиб-териб олишгача агротехникага қатъий амал қилинди. Бу эса ўз самарасини берди. Пахта тайёрлаш йиллик режа туманда биринчи бўлиб адо этилди. Ҳар гектар майдондан 33,5 центнердан ҳосил йиғиб-териб олинди. Умуман пахта майдонларининг саксон фоизига чигит илғор усул — плёнка остига экилгани ҳам яхши самара берди. Очиқ майдонга экилганидан ҳар гектаридан 7-8 центнердан кўп ҳосил етиштирилди. Бахтиёр Сиддиқов бошлиқ бригада азаматлари ҳар гектаридан 46 центнердан пахта териб олдилар.

Хўжаликда ғалла етиштиришга ҳам алоҳида эътибор берилаётир. Камроқ харажат қилиб, илғор усулларни қўллаб, серҳосил навларни танлаб кўпроқ даромад олишга ҳаракат қилинмоқда.242 гектар майдонга «Спартианка» навли буғдой экилганди. Парвариш ва суғориш обитобида бўлди. Ҳар гектар майдондан олтмиш центнердан сифатли буғдой етиштирилди. Қувончлиси шуки, барча буғдой биринчи навларга уруғлик сифатида сотилди. Бу йил ғалла майдонларига яна қирқ гектар қўшилди. Келгуси йил ҳосили учун майдонлар ҳайдалиб серҳосил «Юна» навли буғдой уруғи сепилди. Шу кунгача барча майдонлар суғорилди. Деярли барча майдонларда кўчат бир текис униб чиқди.

Бошоқли дон уруғлиги етиштириш учун табиий шароити яхши бўлган майдонлар ажратилгани кўнгилдагидай бўлди. Бошқа қишлоқ хўжалик экинларини алмашлаб экиш ва навбатлаб ўстиришнинг қабул қилинган тизимлари қатъий ҳисобга олинди. Унумдор ва сув билан яхши таъминланган майдонлар ажратилди. Ер экишга сифатли тайёрланди, чуқур ҳайдалди ва текислаб бегона ўтлардан тозаланди. Экишдан олдин ҳар гектарга 400 килограммдан фосфор, 50 килограммдан аммофос солинди. Энг муҳими уруғлик сарфи белгиланган миқдордан оз бўлмади. Бугуноқ биз келгуси йил ҳосилидан уруғлик сотиш бўйича контрактация шартномаларини тузиб қўйдик. Келгуси йили 1719 тонна сара дон етиштиришга бел боғладик. Одамларнинг ўз ишидан, меҳнати самарасидан кўнгиллари тўқ. Бу йил ҳар бир жамоа аъзосига ҳар килограмми етти сўмдан уч юз эллик килограммдан буғдой тарқатилди. Ойлик маошларда ҳам узилишлар бўлмаслиги учун барча имкон ишга солинаётир.

Бу йил боғлар ҳосили ҳам болга тўлди. Ҳар гектаридан 120 центнердан олма олинди. Хўжаликдаги 500 гектар боғ ораларига ишлов берилмоқда. Келгуси йил ҳосили учун қайғурмоқда.

Бугун далаларда иш қизғин. Қизилча йиғиштириб олиш айни авжи паллада. Кузги шудгорлаш ишлари ҳам ниҳоясига етяпти. Келгуси йил учун экиладиган сабзавотлар уруғликлари тайёрланмоқда.

Хўжалигимизда чорвачилик ривожланмоқда. 858 бош қорамол, бир минг икки юз бош қўй, 50 бош от парваришланаётир. Кунига ҳар бош сигирдан 7-8 литрдан сут соғиб олишга эришилаётир. Ҳар шартли мол бошига 14 озуқа бирлиги миқдорида ем-хашак жамғарилди.

Хуллас, эртанинг ғамини бугун ейишга одатланганмиз. Деҳқон кўпроқ меҳнат қилса, яхшироқ яшашга, мўлроқ даромад қилишга имконлар яралаверади. Хўжалигимиз ҳудудида юз фоиз хонадонлар табиий газ қулайликларидан баҳраманд. Юз фоиз аҳоли тоза ичимлик суви билан таъминланган.

Мен чорак асрдирки, қишлоқ хўжалигининг турли тармоқларида раҳбарлик қилиб келмоқдаман. Доимо белгиланган режаларни уддалаб юзим ёруғ бўлаётир. Бундай бахт ҳаммага ҳам насиб этавермайди. Президентимиз Фармонлари билан «Республикада хизмат кўрсатган пахтакор» фахрий унвонига сазовор бўлдим. Меҳнатдан бахт топганман.

Мустақил юртимиз осойишталиги энг улуғ неъматдир. Бор куч-қувватимизни юрт истиқболи учун сарфлашдан кўра юксак бахт борми дунёда!

Йўлдош МАМАРАИМОВ,
Кўрғонтепа тумани «Хонобод» сабзавот уруғчилиги жамоа хўжалиги раиси, Республикада хизмат кўрсатган пахтакор.

Пахта тозалаш саноати

ТОЛА АЪЛО БЎЛСА, ТАЛАБГОРИ КЎП

Она заминда дур ундирган азамат пахтакорларимиз ҳосил йиғим-теримини тобора поёнига етказиб, масъулиятли вазифанинг давомини қайта ишлаш саноати ходимларига узатаяптилар. Йил бўйи пешона тер тўкиб етиштирилган пахтани белгиланган тартибда қуритиб-тозалаш, яхши сақлаш, пешма-пеш қайта ишлаб, жаҳон андозалари даражасида тола тайёрлаш бу соҳа ишчи-хизматчилари, инженер-техник ходимлари, барча мутахассисларининг долзарб вазифаси ҳисобланади. Шу кунларда барча пахта тозалаш заводларида бу йилги ҳосилдан тола ажратиб олиниб, республикамиздаги, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатларидаги тўқимачилик корхоналарига, Европа, Осиё, Америка, Африкадаги давлатларга жўнатилмоқда.

Бухоро вилояти Ромитан туманидаги «Оқ олтин» пахта тозалаш ҳиссадорлик жамияти бошқа корхоналардан бир қатор жиҳатлари билан фарқланади. Чунки мазкур корхона республика Вазирлар Маҳкамасининг қарорига мувофиқ мамлакатимизда тажриба тарзида тузилган учта агрофирмадан бири — «Ромитан» агрофирмаси таркибида бўлиб, иқтисодий муносабатлар ислоҳотнинг ҳозирги талабларидан келиб чиққан ҳолда йўлга қўйилган. Яъни корхонага пахта топширувчи хўжаликларнинг моддий манфаатдорлиги ҳом ашё қайта ишланиб, тола ажратиб олиниб, маҳсулот сотилгандан сўнг ҳосил бўладиган пировард натижага бевосита боғлиқ. Агрофирма хом ашё етиштирувчи хўжаликлар, уни қайта ишловчи корхоналар жамоалари мақсад-интилишларининг муштараклигини таъминлаш ниятида ташкил этилган.

«Оқ олтин» ҳиссадорлик жамиятига ҳозирги пайтда тажрибали мутахассис, йигирма беш йилдан бери пахта тозалаш саноатида сидқидил ишлаб келаётган Рустам Хусниевич Туробов раҳбарлик қиляпти. У ўз меҳнат фаолиятини Бухоро пахта тозалаш заводида таъмирловчи ишчиликдан бошлаган бўлса, кейинчалик ишлаб чиқаришнинг кўпгина пиллапояларини босиб ўтди. Шу корхонада, Ғиждувон пахта тозалаш заводида, бошқа жамоаларда раҳбар бўлиб, ўзининг ташкилотчилигини, ходимларга нисбатан меҳрибон ва талабчан эканлигини доимо намоён этган. Бугунги кунда ҳам ана шу фазилатлари билан ишчи-хизматчилар меҳр-муҳаббатини қозонмоқда.

— Биз Рустам Туробов билан кўп йиллар Бухоро пахта тозалаш заводида ҳам бирга ишлаганмиз, — дейди чорак асрдан бери тойларни зичлаш-пресслаш дастгоҳида ишлаб, ўз касбининг билимдони эканини намоён этиб келаётган Зариф ака Рашидов. — Бу ерда раҳбар сифатида иш бошалаганидан кейин энг аввало бутун диққат-эътиборини ходимларга зарур шарт-шароит яратиб беришга қаратди. Ночор аҳволга тушиб қолган ёрдамчи хўжалик фаолиятини яхшилаш мақсадида йигирма бош қорамол сотиб олинди, қўйлар ўттиз бошга етказилди. Ишчиларни сут билан изчил таъминлаш йўлга қўйилди. Корхона маблағи ҳисобидан ишчиларга иссиқ овқат тайёрлаш ташкил этилди. Пахта тозаловчиларнинг оиласи, рўзғори ҳам раҳбаримиз эътиборидан четда қолаётгани йўқ. Иш ҳақи ҳисобидан ишчи-хизматчиларга ун, гуруч берилганлиги ҳам буни тасдиқлайди.

Корхона бош муҳандиси Рустам Деҳқонович Саидов тажрибали ишчининг юқоридаги фикр-мулоҳазаларини қўллаб-қувватлаб, ўзининг дил изҳорини баён этди:

— Жамоамизга тадбиркорлик билан етакчилик қилаётган Туробов доимо бир ақидага амал қиладилар. У «Ишчилар ёрдам сўраб раҳбар ҳузурига бориши керак эмас. Аксинча, раҳбар ишчилар олдига бориб, уларнинг ҳол-аҳволидан хабардор бўлиши зарур» деб бот-бот таъкидлайди. Жамиятимиз раиси таклифи ва ташаббуси билан ишчи-хизматчиларнинг туғилган кунларида уларнинг иш жойларига бориб қутлаш анъана тусини олди. Ҳамкасбимизни табриклаш чоғида у икки минг сўм миқдоридаги пул мукофоти билан тақдирланмоқда. Ишчиларга ғамхўрлик кўрсатишнинг бошқа жиҳатлари ҳам қамраб олинаяпти. Хусусан, қишги мавсумда кийиш учун ишчиларга 130 жуфт этик, шунча миқдорда иссиқ калта чопон сотиб олиниб, бевосита цехларда ишловчиларга берилди. Илгари «Халқобод» жамоа хўжалигига қарашли ҳудуди тўрт гектар бўлган профилакторий корхонамиз тасарруфига олинди. Ходимларимиз шу масканда ҳордиқ чиқариб, саломатликларини яхшиламоқдалар. Бундан ташқари, Файзулла Аллаев номли жамоа хўжалиги ҳудудидаги замонавий шифо маскани билан шартнома тузилди. Битимга кўра ишчи-хизматчиларимиз ана шу ерда дам олиб, даволанишади.

Дарҳақиқат, корхонада ким билан мулоқотда бўлманг, ишчи-хизматчиларга шароит яратиш, уларга ғамхўрлик кўрсатиш борасида кенг кўламда саъй-ҳаракатлар бўлаётганлигини тўлқинланиб гапиришди. Маълумки, пахта тозалаш заводи цехларида маълум даражада чанг шароитида ишлашга тўғри келади. Ишчи-хизматчилар уйга кетиш олдидан ювиниб, озода бўлиб олишларини таъминлаш мақсадида ҳаммом қурилаяпти. У кўп ўтмай ишга туширилади. Бу бино ёнида эса иссиқхона барпо этилмоқда. Демак, жамоа аъзолари ҳаммом хизматидан фойдаланиб, иссиқхонада етиштирилган ноз-неъматлардан баҳраманд бўладилар. Корхона раҳбари Рустам Туробов бу ишлар билан кифояланаётгани йўқ. У жамоа билан бамаслаҳат иш юритиб, фойдаланилмай ётган 15 гектар ер ўзлаштирилди. Унинг аксариятига буғдой, маълум қисмига пиёз экилди. Яна 5 гектар ерни ўзлаштириб, ёрдамчи хўжаликдаги чорва моллари учун чорва озуқаси экиш чоралари кўрилаяпти.

Корхона ишчи-хизматчилари кўрсатилаётган ғамхўрликларга жавобан фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг ғайрат шижоати бу йилги пахта ҳосилини пешма-пеш қабул қилиб олиш, қуритиб-тозалаш, яхши сақлаш ва хом ашёни сифатли қайта ишлашда намоён бўлаяпти.

— Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «1997 йилда пахта йиғим-терим мавсумини ташкилий равишда ўтказиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори фаолиятиш учун дастуриламал бўлди, — дейди жамоа етакчиси Р. Туробов. — Корхонанинг ўзида, унга қарашли олтита тайёрлов шохобчаларида барча ишлар шу ҳужжат талаблари даражасида ташкил этилди. Ҳозиргача Ромитан тумани хўжаликларидан 34700 тоннадан зиёд хом ашё қабул қилиб олинди. Пировард натижа — тола сифатли, жаҳон бозори талабларига жавоб бериши учун хўжаликлардан қабул қилинган пахта маромида қуритиб-тозаланиб, хом ашё қизиб кетмаслиги учун хирмонларнинг ўртасидан тешиклар очилиб, қайта ишлаш жараёнида эса технологияга қатъий амал қилиш мутахассисларимизнинг доимий диққат-эътиборида бўлаяпти.

Ҳақиқатан ҳам корхонанинг цехларида бўлган киши қизғин меҳнатнинг устидан чиқади. Лаборатория ходимлари — Феруза Бозорова, Янгибой Ҳакимов, Одил Ёқубов хом ашёнинг намлик, ифлослик даражаси тўғри аниқланиши, ҳужжатлар пишиқ-пухта расмийлаштиришга доимо талабчанлик билан ёндашадилар. Корхона юраги — тола ажратиш цехи навбатчи усталари — Баҳриддин Тўлаев, Жаҳон Ниёзов, моҳир ишчилардан Ориф Сафаров, Алижон Аминов, созловчилардан Ашур Файзуллаев, Эсон Шаропов, уста Бахтиёр Бозоровлар унумли ва сифатли ишлашлари билан доимо ажралиб турадилар. Етти-саккиз йилдан бери шу ерда сидқидил ишлаб келаётган Сафар Жумаев, Мақсуд Саидов, Жаббор Жумаевлар корхонанинг фахри ҳисобланадилар. Пахта тойларини зичлаш-пресслаш бўлинмасида ҳам ўз касбининг усталари кўп. Сафар Соқиев, Толип Ҳасанов, Гуландом Ҳикматова, Истат Ҳамроева, Гавҳар Қозоқова каби ишчилар ҳамкасбларига доимо ўрнак. Шундай фидокорларнинг ғайрат-шижоати туфайли 1997 йил ҳосилидан ҳозирнинг ўзидаёқ 2000 тоннадан зиёд тола тайёрланди. Бу маҳсулотлар мамлакатимиздаги тўқимачилик корхоналарига, хорижга, хусусан, Жанубий Корея, Нидерландия, Англияга жўнатилди.

— Цехларда ишлаётган заҳматкаш кишиларга зарур шарт-шароитларни яратиб бериш, уларга меҳрибонлик кўрсатиш бизнинг биринчи навбатдаги вазифамиз, — дейди жамоа етакчиси Р. Туробов. — Ғамхўрликни ҳар дамда ҳис этиб турган ишчи унумли, сифатли, сидқидилдан меҳнат қилади. Демак, даромад кўпаяди. Фойдани эса яна қулайлик яратишга, турмуш даражасини кўтаришга сарфлаш учун имконият вужудга келади. Бу икки муҳим омил доимо бир-бирини тақозо этади. Ҳозирги пайтда корхона олдида Фарғонача чойхона, сабзавот, гўшт дўконлари, бошқа маданий-маиший хизмат шохобчалари бўлган яхлит мажмуа қуриш учун лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёрланмоқда. Бундан ташқари касаба уюшмаси билан маслаҳатлашган ҳолда хотин-қизларнинг иш соатини қисқартиришни мўлжаллаб қўйганмиз. Хуллас, режалар, кўзланган мақсадлар кўп. Жамоамиз аҳил бўлса, барчасига эришишимиз мумкин.

Шундай эзгу мақсадли кишиларга «Ниятларингиз ўзингизга йўлдош бўлсин, орзуларингиз ушалсин!» дегинг келади.

Т. ЖЎРАБОЕВ.

ҲАЛОЛ МЕҲНАТ САОДАТГА ЭЛТАР

Омилкорона ишлаган деҳқоннинг қўли баланд келиши, омади чопишини турмуш яққол кўрсатмоқда. Бугунги кунда қайси қишлоқ ёки туманда ютуқлар кўпайса уни ҳеч шубҳасиз мулкий эгалик ва манфаатдорлик туйғусининг натижаси, деса бўлади. Туманимиз меҳнаткашларининг ғалла, шоли ва пахта етиштиришдаги ютуқлари ҳам қишлоқдаги тадбиркорлик ҳаракатининг самараси. Ер — мулкка эгалик туйғуси деҳқонни омилкорликка ундаяпти.

Қарс ҳамиша икки қўлдан чиқади. Қишлоқ аҳли бу йил ўз бурчини сидқидилдан адо этди, биз эса уларга яқин мададкор ва ҳамкор бўлишга интилдик. Бу йилги мўл хирмонларга ўтган йилнинг кузи, бу йилнинг қиши ва баҳоридаёқ пухта замин яратилди. Далалар экишга одатдагидан 10-15 кун илгари тахт этилди. Уруғ танлашда ҳам хато қилмадик. Далаларга пахта уруғининг минтақамизга мос «С-65-30» ва «Юлдуз» навлари кўпроқ экилди. Плёнка остига экилган чигит бошқа туманлардагидан ҳам кўп — 2155 гектарни ташкил этди. Қўш қаторлаб экилган майдонлар 7,5 минг гектарга етди. Биргина шу тадбир туфайли далалардаги ниҳоллар сони 28-30 фоизга, ҳосилдорлик эса 15-18 фоизга кўпайди. Мавжуд 11,3 минг гектар майдондаги ғўзалар бутун ёз давомида турли ўғитлар аралашмасидан иборат «шарбат» суви билан озиқлантириб турилди. Минерал ўғитлар эса олдинги йиллардагидан 30-40 фоиз кўп берилди.

Мўл пахта хирмонимиз бу йилги энг катта ютуғимиз бўлди. Қувончлиси эса режани мамлакатда биринчи бўлиб уддалаганимиз ва шу туфайли Президентимиз Ислом Каримовнинг табрикномасига сазовор бўлганимиз. Меҳнат шундай шараф келтирса, ғайратинг ва илҳоминг ҳам жўш уради кишининг. Шовотликлар режани пахтачилигимиз тарихида биринчи бор сентябрь ойида бажариб, 33,1 минг тонналик хирмон уйган эдилар. Ялпи хирмон салмоғини 45 минг тоннага, ҳосилдорликни эса 40 центнерга етди.

Мўл ва сифатли ҳосил шубҳасиз мўмай даромад манбаи. Ўтган йилларда қишлоқ меҳнат аҳлига ҳақ тўлашда узилишлар бўлгани маълум. 1997 йилда хоразмликлар буғдойдан юқори даромад олдилар. Қарздорлик буғдойдан келган даромад билан тўла қопланди. Пахта ва шолидан олинадиган мўмай сармоя эса деҳқон турмушини, қишлоқ ижтимоий ҳаётини барқарорлаштиришга олиб келади. Туманимизда ялпи пахта ҳосилининг 90 фоиздан зиёди аъло ва юқори навларга қабул қилинди. Даромад салмоғи шу туфайли ҳам сезиларли кўпайди. Пахтакорлар унинг 130 миллион сўмини терилган пахта учун нақд санаб олдилар. Бундан ташқари илғорлар Ўзбекистоннинг ўз автомашиналари — «Нексия», «Дамас», «Тико», шунингдек телевизорлар, гилам-полослар, кийим-кечак ва бошқа буюмлар билан тақдирландилар.

Баҳодир ТОЖИЕВ,
Шовот тумани қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғи.

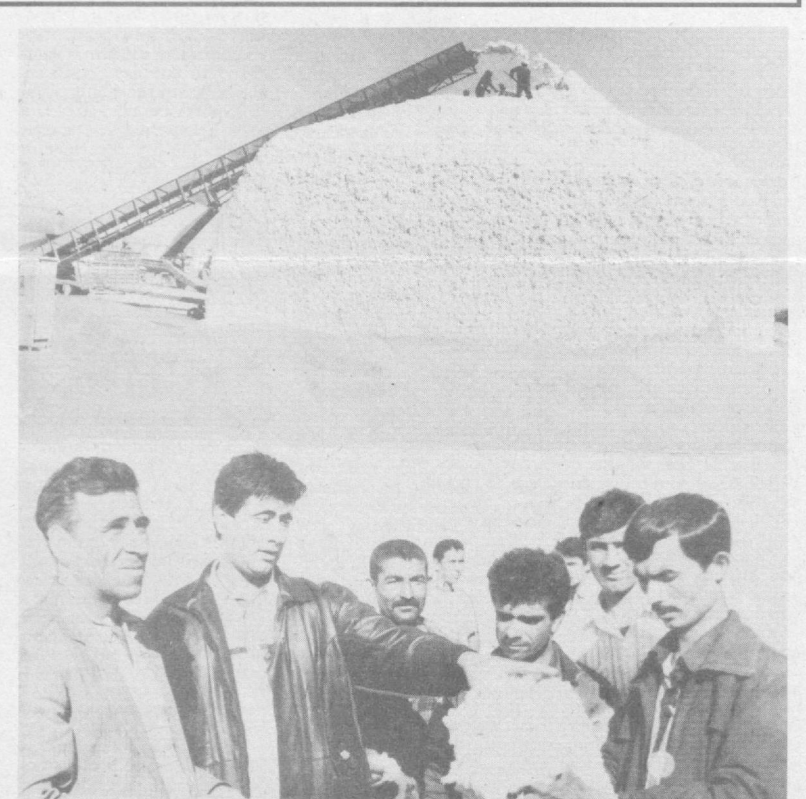

Етиштирилган ҳосилни пешма-пеш қабул қилиб олиш, қайта ишлаш ва уни истеъмолчиларга етказиб беришда пахта заводлари ва пунктларининг ҳиссаси бениҳоя каттадир. Ана шу масъулиятни чуқур англаган Қарши пахта тозалаш очиқ ҳиссадорлик жамиятига қарашли С. Муродов номли пахта қабул қилиш пунктининг аъзолари бу йилги ҳосилни бетўхтов қабул қилишда алоҳида жонбозлик кўрсатдилар. Иш жараёни узлуксиз ташкил этилди. Жамоа аъзолари бу йил хўжаликларда етиштирилган 7450 тонна оқ олтинни қабул қилиб олишни режалаштиришганди.

Ишни намунали ташкил этишда, жамоа аъзоларига алоҳида ғамхўрлик кўрсатишда пахта қабул қилиш масканининг раҳбари Акмал Валимуҳамедовнинг ҳиссаси катта бўлаётир.

СУРАТЛАРДА: (Юқорида) пахта ғарамланмоқда. Пастда (чапдан иккинчи) пахта қабул қилиш пункти раҳбари А. Валимуҳамедов жамоа аъзолари билан ҳосил сифатини кўздан кечирмоқда.

З. РАҲМАТУЛЛАЕВ олган суратлар.

ЭЛЛИКҚАЛЪА ДУРДОНАСИ

Элликқалъа тумани деҳқонлари йиллик пахта тайёрлаш режасини бажарганликлари тўғрисидаги ғалаба рапортига имзо чекдилар. Давлат қабул пунктларига 40100 тонна қимматбаҳо қўриқ чўл дурдонаси етказиб берилди. Пахтакорлар йил давомида фидокорона меҳнат қилдилар. Шунингдек илғор, истиқболли усул ҳисобланган фермер хўжалиги тартибида иш юритилганлиги, илм-фан ютуқлари, янги технологиялар ишлаб чиқаришга кенг жорий қилинганлиги, экинлар агротехника қоидалари асосида парвариш қилинганлиги ўз самарасини берди.

Эришилган ғалабага «Элликқалъа», «Янгиер», «Қирққизобод», «Дўстлик» фермер хўжаликлари уюшмалари муносиб ҳисса қўшдилар. Мазкур жамоаларда ҳосилдорлик ҳам юқори бўлди. Умуман элликқалъалик пахтакорлар фермерлик тартиби асосида ишлашга ўтгач, ҳосилдорликни оширишга муваффақ бўляптилар. Масалан, Сапарбой Шомуродов, Оллоберган Худойберганов, Мадраҳим Нурумбетов, Худойберган Ҳамроев ва Ойсора Карлибоева каби фермерларнинг ҳар гектар ердан олган хом ашёси 45—47 центнерни ташкил қилди.

Шунингдек, тумандаги чигит плёнка остига қадалган майдонларда ҳам ҳосил юқори бўлди. Мамлакатимизнинг шимолий қисми ҳисобланган ерларда янги усул ўзини тўла оқлади. 860 гектар пайкалларда ана шундай усулда ғўза парвариш қилинган эди. Ҳосил ниҳоят эрта етилди. Август ойининг 25 санасидан йиғим-теримга киришилди. Ҳали туман пахтачилиги тарихида терим бундай барвақт бошланмаган эди. Ҳосилдорлик ҳам оддий усулга нисбатан бирмунча юқори бўлди.

— Жорий йилда Элликқалъадаги қуруқ ерлар ўзлаштирилганлигининг 25 йиллиги, туманимиз ташкил топганлигининг 20 йиллиги кенг нишонланади, — дейди туман ҳокими, Республика Олий Мажлиси депутати Амин Ҳамроевич Тожиев. — Пахтакорларимиз, ғаллакорларимиз бу санага ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Пиллачиликда ҳам юқори натижаларга эришилди. Умуман халқ хўжалигининг барча тармоқларида катта ишлар амалга оширилмоқда. Маданий-маиший, турар жой бинолари қурилишига катта эътибор беріляпти. Маънавият масалаларида ҳам дастур асосида иш олиб борилмоқда. Яқинда нишонланадиган юбилейга туман аҳолиси ажойиб совға олишади. Туман маркази Бўстонда ҳашар йўли билан бунёд этилаётган, томоша залининг ўзи 810 ўринга эга бўлган мусиқа мактаби фойдаланишга топширилади.

Ҳ. КАРИМОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

ЧИМЛИК ЧИН МИРИШКОР

Мустақиллик байрами арафасида давлатимизнинг орден ва медалларига сазовор бўлган пахтакорлар орасида қамашилик Дўстбўри Раҳмонов ҳам бор эди. Шунинг учун кўришишимиз заҳоти уни юксак мукофот билан табрикладим.

Дўстбўри Раҳмоновни кўп йиллардан бери биламан. У — меҳнатга меҳр қўйиб, касбини эъзозлаб, эл орсида обрў-эътибор топган, фидойи замондошларимиздан бири...

Алоқа техникумини битириб келган Дўстбўрининг иши юришмади, тўғрироғи, у бу ишга қовушолмади. Ҳавас бошқа, қизиқиш бошқа экан. Нима қилиш керак? Отасига бу ҳақда оғиз очишга уялди. Чунки отаси бошқа мутахассисликни танласанг қандай бўларкин, ўғлим, деганида, падари бузрукворини ўз фикрига қўндирган. Раҳмон бува эса, ўғлининг юриш-туришидан ҳаракатидан, қолаверса, кутилмаганда бироз уйчан бўлиб қолганидан аллақачон ҳамма гапни англаган эди. Кунларнинг бирида булар гапни шартта айтди:

— Дўстбўрижон, мен қарийб эллик йил дала кезиб, деҳқончилик касбидан кам бўлмадим. Фарзандларимдан бирортаси касбимни танламади, деб армон қилиб юрмайин, ишимни сен давом эттир, ўғлим. Сиртдан ўқишинг мумкин. Ҳозир Каримнинг даласига чиқиб, суғориш ишларига қараш.

У эртаси куни Карим Худойбердиевга учрашди. Бригадир унинг аҳдидан хурсанд бўлиб:

— Бу — ҳақиқий ота ўғилнинг иши, — деди. — Чунки далаларимизда Раҳмон акадай машҳур бободеҳқоннинг вакили кўринмай қолаётганлигидан биз — у кишининг ҳамкасблари ва шогирдлари бироз таажжубда эдик. Яшанг, ука.

Минсанг-атанг уловин,
Олажаксан-тиловин.

Ота тиловини олган Дўстбўри далада сувчи, оддий деҳқон бўлиб ишлади. Кўп ўтмай, уни бригадир ўз ёнига олди.

Дўстбўри Карим Худойбердиевнинг ёнида тўрт йил табелчи бўлиб ишлагач, хўжалик раҳбарлари унга алоҳида бригадага етакчилик қилишни таклиф этишди. Кечқурун уйга келиб, бу ҳақда гапирганида отаси беҳад хурсанд бўлди:

— Агар мен Дўстбўри бригадирга ёрдамчи бўлиб ишлади, энди ўзига мустақил ер майдони, бригада берсаларинг, эплаб кетарди», деганимда, ноқулай бўларди. Ўзлари таклиф қилишдими, — жуда яхши. Ўзим кўмаклашаман. Карим ҳам қараб турмайди, ёрдам беради. Белни маҳкам боғла...

Раҳмон ота шундай дедида дуога қўл очди:

Дўстбўри ишни кеч кузда бригадага ажратилган техникани янгилашдан бошлади. Сўнг дала шийпонини яхшилаб таъмирлатди.

Бригада аъзоларига шароит яратди.

Дўстбўри хўжалик раҳбарлари билан маслаҳатлашиб, бригадасига ажратилган ернинг бир қисмига ғалла экди. Ғалла йиғиштириб олингач, унинг ўрнига чигит экди. Ғўзапоядан бўшаган ерга эса дон, сепди. Бундай алмашлаб экиш, ер имкониятларини эътиборга олиш, ҳосилдорликни оширишга кўмаклашди. Давлатга топширилган ғалланинг ортиб қолганини бригада аъзоларига иш ҳақига бўлиб беришди.

1995 йилда Қамаши туманидаги «Чим» жамоа хўжалигининг Дўстбўри Раҳмонов бригадаси 45 центнердан, жами давлатга 450 тонна дон топширди. Ер бўшаши билан карам, мош, маккажўхори уруғи сепилди. Шу тариқа ердан бир йилда икки марта ҳосил олинди.

Ўтган йили эса яна чигит экилди. 77 гектар ердан 296 тонна оқ олтин йиғиштириб олинди. Ундан жами 3,5 миллион сўм даромад қилинди. Соф фойда эса, 1 миллион 51 минг сўмни ташкил этди. Бу йил эрта кўкламда 35 гектар ерга чигит, 30 гектар ерга дон экилган эди. Ҳосилдор бригадалардан бири сифатида эътироф этилган Дўстбўри Раҳмонов жамоаси яна ўзини кўрсатди. Ғалладан мўлжалдагидан ортиқ хирмон уюлди, давлатга пахта сотиш режасини ҳам бажарди.

Янгиликка ўч Дўстбўри Раҳмонов пудратчилик ҳаракати бошланганда ҳеч иккиланмасдан унга биринчилардан бўлиб амал қилди. Бригада экин майдонини фаолларига бўлиб берди. Бундан ютса-ютаяптики, ютқазгани йўқ. Хўжаликда ғалланинг янги «скифянка» нави ҳақида гап кетганда «биз экамиз» деган таклифни у айтди.

... Чим чимзор, яъни томири мустаҳкам ўтлар ўсадиган жой дегани. Ҳа, чимликлар чимзорни пахтазорга, ғаллазорга айлантиришяпти. Дўстбўри Раҳмонов собиқ чимзор ўрнида баракали деҳқончилик қилаётган матонатли замондошларимиз сафида илдам бормоқда.

Юсуф БЕРДИЕВ.

«ФАРҲОД» ФАРҲОДЛАРИ

Бекобод туманидаги «Фарҳод» жамоа хўжалигининг азамат пахтакорлари бу йил фидокорона меҳнат қилдилар. Натижада далаларда мўл ҳосил етиштирилди.

Хўжаликка тажрибали деҳқон Эргаш ака Рўзибоев раҳбарлик қилмоқда. Тадбиркорлик билан иш юритаётган раис дала меҳнаткашларининг турмуш шароитини яхшилашга алоҳида эътибор бераётир. Мавсумнинг уюшқоқлик билан ўтиши учун терилган пахта пули вақтида тўланиши билан бирга жамоа аъзоларига шоли, ёғ берилаяпти.

— Деҳқон уйидан, рўзғоридан кўнгли тўқ бўлса иши унади, — дейди Эргаш ака. — Шу боис сўнгги чаноқлар йиғиштирилаётган шу кунларда ҳам терим суръати пасайгани йўқ.

Ҳосилни йиғиштириб олишда Абдубек Шерматов, Одилжон Акрамов бошлиқ бригадалар заршунослари пешқадам. Улар режани биринчилар қаторида ўринлатишди. «Фарҳод»да серғайрат чевар теримчилар кўп. Жумладан, Гулчеҳра Бойирова, Зеби Матаева, Гулчеҳра Усанова, Гулнора Марҳабоева, Тошбуви Қобуловалар шу кунгача хирмонга 7 — 8 тонна дан оқ олтин тўкишди.

Шунингдек жамоа хўжалигида бошқа соҳаларда ҳам қувончли натижаларга эришилаяпти. Шоли, буғдойдан яхши ҳосил олинди. Кузда экилган дон бўй кўрсатиб кундан кун яшнаяпти.

Бегимқул САФАРОВ.

СУРАТЛАРДА: 1. Хўжалик хазиначиси Ғуломжон Усанов 3-бригада теримчиларига пул тарқатмоқда. 2. Илғор теримчилар (ўнгдан) Раҳима Шерматова, Маҳфират Матмусаева, Гавҳар Матаева.

Суратлар муаллифники.

ИККИ ДАРЁ ОРАСИ ЖАННАТИДИР МЕВАСИ

Вилоятимизда ўрмончиликни ривожлантиришга жиддий эътибор берилмоқда. Айниқса, вилоят ҳокимлигининг 1997 йилнинг 21 майида «Зарафшон, Қорадарё ва Оқдарё дарёлари ҳавзаси муҳофаза доираларида ихтисослашган теракчилик ўрмон хўжаликлари ташкил этиш тўғрисида»ги фармойиши вилоятимизда ўрмончиликни ривожлантиришга қўшилган катта ҳисса бўлди. Самарқанд вилоятида жами 51118 гектар ўрмон фонди бўлиб, шундан 10 минг гектар майдон ўрмон дарахтлари билан қопланган. Улар 4 та ўрмон хўжалиги, 1 та ихтисослашган доривор ўсимликлар етиштирувчи хўжалик ҳамда 1 та қўриқхонада мужассамлашган. Бу хўжаликларда қарийб 1,5 минг ўрмон ходимлари меҳнат қилишмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан 1994 йилнинг 8 февралда қабул қилинган «Республика саноат теракчилигини ривожлантириш тўғрисида»ги қарор айни муддао бўлди. Вилоят ҳокимлигида янгидан Пахтачи, Оқдарё ўрмон хўжаликларини барпо этиш кўзда тутилмоқда. Бу билан вилоятимизда фақат ўрмон хўжаликларининг сони 6 тага етказилади.

Халқ хўжалигида табиат мувозанатини сақлашда, экологияни барқарорлаштиришда ўрмоннинг тутган ўрни беқиёсдир. Ўрмон — она заминнинг безаги. У барча мавжудотларнинг кўпайиши учун қулай шарт-шароит яратади. Урмонлар инсониятга турфа неъматлар инъом қилишидан ташқари ҳайвоноту паррандалар, фойдали ҳашаротларга ризқ беради. Энг асосийси ўрмон дарахтлари иқлимни муътадиллаштиради. Ернинг устки қисмини кучли шамол ва сел емиришдан сақлайди. 1 гектар ўрмон дарахти 1 йилда 18 минг куб метр ҳавони тозалайди. 10-20 тонна соф кислород ажратиб чиқаради. 50-70 тонна чанг-газларни ютиб инсонларга ҳаёт ато этади. Шунча майдондаги «Боллена» «Бахофена» навли оқ теракларнинг маҳаллий нави 1000 куб метр тахта-ёғоч беради. 1 куб метр терак ёғочдан 280 кг қоғоз, 160 кг сунъий ипак, 180 жуфт калиш, 4 минг жуфт пайпоқ олиш мумкин.

Урмонзорларни кенгайтириш, уни қўриқлаш учун вилоятимизда юзлаб ўрмон мутахассислари, ишчилар фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Каттақўрғон ва Жомбой ўрмон хўжаликлари ўрмонни ҳимоя қилиш муҳандислари Аваз Тоғаев, Бурхон Дўстмуродов, Самарқанд, Саройқўрғон, Каттақўрғон ва Жомбой ўрмон хўжаликларининг ўрмонбегилари Боёнқул Хуррамов, Нажмиддин Нарзиев, Яздон Эсонов, Шукур Яхшиев, Саъдулло Ҳамроев, Орзу Мажидов, Зокир Саидовлар ўрмончилигимизнинг жонкуярларидир. Улар ниҳолхоналарда хилма-хил ноёб ўрмон дарахтлари кўчатларини етиштириб, вилоятимиз ўрмончилигини юксалтиришга ўзларининг баракали ҳиссаларини қўшмоқдалар. Ўрмонзорларни моллардан, зарар етказувчи ҳар хил ҳашаротлардан, шунингдек, браконьерлардан ҳимоя қилиш ва сақлаш долзарб вазифадир. Бундай масъулият ўрмон қўриқчиларининг зиммасига юклатилган. Самарқанд ўрмон хўжалигидаги Абдуманнон Халилов Каттақўрғон ўрмон хўжалигидан Рустам Аблякимов, Раҳматилла Бобомуродов, Саройқўрғон ўрмон хўжалигидан Қувондиқ Ҳамроев каби ўрмон қўриқчилари астойдил меҳнат қилишмоқда.

Жорий йилнинг ўзида Жомбой ўрмон хўжалигида 80,5 гектар, Самарқанд ўрмон хўжалигида 45 гектар майдонда жами вилоят бўйича фақат ўрмон хўжаликларида 125,5 гектар теракзор барпо этилди. Бу билан вилоят ўрмон хўжаликларида теракзорлар майдони 447 гектарга етказилди. Урмон хўжаликларимиз қошида ёрдамчи қишлоқ хўжалиги мавжуд бўлиб, унинг ерлари асосан янгидан ташкил этилган ёш дарахтзорларнинг қатор ораларидир. Ёрдамчи қишлоқ хўжалигида шу кунгача 1000 тонна ғалла етиштирилиб, шундан 750 тоннасини давлатга топширдик. Қолган қисмини ўрмончиларимизга арзонлаштирилган нархларда бермоқдамиз. Ҳозиргача 400 тонна мева етиштирдик.

Доривор ўсимликларни йиғиб олишда ҳам бирмунча ишларни амалга оширмоқдамиз. Тоғ гиёҳларини ҳар йили уруғи пишиб етилмасдан териб олиш бутунлай йўқолиб кетишига олиб келиши мумкин. Бу ҳол ҳисобга олиниб, вилоятимизнинг Қўшрабод туманида республика Давлат ўрмон қўмитасининг «Шифобахш» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарайдиган Фозилжон номли доривор ўсимликларни экадиган махсус хўжалик ишлаб турибди. Бу хўжалик табиатдаги шифобахш ўсимликларни йўқолиб кетишидан сақлаш, республикамиз табиатида учрамайдиган шифобахш ўсимликларни кўпроқ экиб, доривор ўсимликлар деҳқончилигини ривожлантирмоқда.

Бу йил меҳнат жамоаларимиз ўрмон маҳсулотларидан 35 тонна писта, 7,5 тонна тоғ ёнғоғи, 0,5 тонна далачой, 3,5 тонна наъматак ва бошқа хил доривор ўсимликларни тайёрлаш учун интилаяпмиз.

Собир ЭРГАШЕВ,
Самарқанд вилояти ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошлиғи.

«Qishloq hayoti» ko'ngillarga orom va quvonch tilaydi

Ойнаи жаҳонда

17 — 23 ноябрь

ДУШАНБА, 17

I

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!
Профилактика муносабати билан 17 ноябрь куни ЎзТВ-I кўрсатувлари соат 6.30 дан 14.05 гача ЎзТВ-III канали орқали намойиш этилади.

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Ўйин». Мультфильм.
18.20 «Ғазалхон ёшлигим».
18.40 «Олам ва одам».
19.00 «Тилга эътибор».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.05, 23.20 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Тафаккур ва тақдир».
21.20 Ёш хонандалар концерти.
21.50 «Амир Темур изидан». 7-қисм.
22.10 Диққат, премьера: В. Шекспир. «Отелло». А. Ҳидоятов номидаги Ўзбек Давлат драма театрининг спектакли. 1-қисм.
23.25 «Ахборот».
23.50 Футбол. Ўзбекистон кубоги. Ярим финал. «Пахтакор» — «Дўстлик» (Тошкент вилояти). Ёзиб олинган.
00.35 — 00.40 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.15, 19.25, 19.50, 20.25 — Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мультўплам.
18.35 «Табиат дунёси».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Туризм ҳақида».
20.20 «Мусиқий йўлка»..
20.30 «Ахборот».
20.55 Оҳанглар ва эълонлар.
21.15 «Кинонигоҳ».
22.05 Кундалик.
22.15 «Спорт қитъаси».
23.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.50 — 24.00 Кундалик.

III

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 «Шарқ тароналари». Якуний кўрсатув.
9.15 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
9.40 «Сеҳрли най». Мульт-фильм.
9.50 «Зиёрат».
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Кел, дўст бўлайлик». Й. Охунбобоев номидаги Республика Ёш томошабинлар театрининг спектакли.
11.05 Дони Зокиров номидаги халқ чолғу оркестрининг концерти.
11.35 «Ҳамкорлик риштлари».
12.00 «Жаҳон киноси юлдузлари».
12.20 — 14.00 «Ботмаган қуёш». Бадиий фильм.
* * *
17.55 Янгиликлар.
18.00 «Ксюша ва Компьюша ҳақида». Мультфильм.
*
Россия жамоат телевидениеси. 18.20—21.35
*
21.35 «Кругозор». Тележурнал.
*
Россия давлат телевидениеси 22.00—22.25
*
22.25 Эълонлар.
22.30 «Ортингта боқ». Бадиий фильм («Мосфильм»).
24.00—00.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00, 22.05 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Дилар».
20.00 «Жаҳон».
20.20 «Умр баҳори».
20.35 «Авторейд».
20.45 «Ракурс».
21.15 «Марҳабо Осиё!». Ўзбек-турк муносабатларига доир.
21.35 «Спорт-тайм».
22.10 «Гўзаллик ва мангулик ҳақида».
22.30 «Мусиқий кечалар». Ўзбекистонда Германия маданияти кунлари.
23.00—23.10 «Хайрли тун!»

СЕШАНБА, 18

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 Ёш хонандалар концерти.
9.05 Биржа ва банк хабарлари.
9.20 «Олам ва одам».
9.40 «Соғлом авлод, соғлом миллат».
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Ҳуқуқий жамият сари».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Ўзбекистон тарихи.
11.00 Инглиз тили.
11.30 «Тасвирий санъат».
12.00 «Рақс, рақс, рақс».
12.15 Футбол. Ўзбекистон кубоги. Ярим финал. «Навбаҳор» (Наманган) — «Нефтчи» (Фарғона). Ёзиб олинган.
13.45 «Меҳр қолур».
14.05 — 15.15 В. Шекспир. «Отелло». А. Ҳидоятов номидаги Ўзбек Давлат драма театрининг спектакли. 1-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
18.40 Олтин мерос. «Ҳунарманд». Тележурнал.
19.00 «Менда фикр бор». Тадбиркорлар телевизион клуби.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.00, 24.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Ранглар жилоси».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «XXI аср бўсағасида».
21.30 «Санъаткор саодати». Рустам Маъдиев.
22.05 «Амир Темур изидан». 8-қисм.
22.20 Диққат, премьера: В. Шекспир. «Отелло». А. Ҳидоятов номидаги Ўзбек Давлат драма театрининг спектакли. 2-қисм.
00.05 «Ахборот».
00.30 — 00.35 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мультўплам.
18.35 «Палитра».
18.50 «Дойче Велле» тақдим этади...»
19.10 «Нафис мажлислар».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Табиат дунёси».
20.30 «Ахборот».
21.00 «ХИФ».
21.20 Оҳанглар ва эълонлар.
21.30 «Кинонигоҳ».
23.10 Кундалик.
23.20 «Бизнинг авлод».
23.35 «Акс».
23.55 «ТВ плюс».
00.10 — 00.20 Кундалик.

III

17.55 Янгиликлар.
18.00 «Тошкент лавҳалари», «Куз». Телефильмлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 7.30—9.00
* * *
18.20—21.35
*
21.35 «Биз қандай дам оляпмиз?». «Фотон» ҳиссадорлик жамоаси ёшлари ҳақида.
*
Россия давлат телевидениеси. 22.00—22.25
*
22.25 Эълонлар.
22.30 «Сўнгги ташриф». Бадиий фильм.
23.40—24.00 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мультқарусель».
19.05, 21.05 Эълонлар.
19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.55 «Сен ҳақингда ва сен учун».
20.10 Мусиқий дақиқалар.
20.15 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
20.30 «Дорихона эшитади...»
21.10 «Узоқ ва яқин Япония».
21.30 «Долзарб репортаж».
21.50 «Телефакт». (Маданият янгиликлари).
22.00 «Америкага назар».
22.20 «ТВ-4»да немис тўлқини».
22.50 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
23.20 Мусиқий дақиқалар.
23.25 Украина маданияти кунларига. «Херсон ёнидаги Днепрда».
23.35—23.45 «Хайрли тун!»

ЧОРШАНБА, 19

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Санъаткор саодати». Рустам Маъдиев.
8.55 «Бокира туйғулар».
9.15 Болалар учун. «Мактабимиз — фахримиз».
9.40 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Нонинг бутун бўлсин элим».
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Қишлоқ стадионларида».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Она тили.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 Умумий биология.
*
12.00 «Фан — тараққиёт негизи».
12.20 «Ишбилармон кишилар». Бадиий фильм.
13.40 «Инсон ва замин». Тележурнал.
14.05 — 15.45 В. Шекспир. «Отелло». А. Ҳидоятов номидаги Ўзбек Давлат драма театрининг спектакли. 2-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Ҳикматлар хазинаси».
18.25 Фольклор-этнографик ансамблларнинг «Зилол-97» телефестивали.
18.45 «Мунис қалблар».
19.05 «Жамоат ташкилотлари: маслак ва мақсад».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.00, 23.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Таянч нуқтаси».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
21.20 «Муҳлис ёхуд қўшиқ изидан...». Мусиқий дастур.
22.05 «Шаҳар беларвоза эмас».
22.25 «Амир Темур изидан». 9-қисм.
22.40 «Ҳазонрезги». Кинокомпозиция.
23.05 «Ахборот».
23.30 «Битик». Адабий-маърифий кўрсатув.
23.50 «Тезлик». Бадиий фильм.
01.15 — 01.20 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мультўплам.
18.35 «Классик куйлар кечаси».
18.50 «Услуб».
19.05 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Табиат дунёси».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Хонадонингизда осойишталик бўлсин».
21.30 Оҳанглар ва эълонлар.
21.40 «Кинонигоҳ».
23.10 Кундалик.
23.20 — 00.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

18.00 Янгиликлар.
18.05 «Куз манзаралари». Манзарали фильм.
*
Россия жамоат телевидениеси. 7.30—9.00
* * *
18.20—21.35
*
21.35 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.
*
Россия давлат телевидениеси. 22.00—22.25
*
22.25 Эълонлар.
22.30 «Ўн гулидан бир гули...». Бадиий фильм (АҚШ).
24.00—00.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00, 22.05 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Ҳуқуқ ва бурч».
19.50 «Автосалтанат».
20.00 «Спортлото».
20.10 «Таштрифлар ва таклифлар».
20.35 «Нафосат гулшани».
21.05 «Азизим».
21.35 «Рақслар қанотида».
22.10 «Бу ажиб дунё».
22.25 Ўзбекистонда Украина маданияти кунларининг очилиши. Халқлар дўстлиги саройидан ёзиб олинган.
23.55—00.05 «Хайрли тун!»

ПАЙШАНБА, 20

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Муҳлис ёхуд қўшиқ изидан...». Мусиқий дастур.
9.15 «Иқтисодиёт чорраҳала-рида».
9.35 Болалар учун. «Оқ руҳ».
9.50 «Саёҳат». Мультфильм.
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Авлод». Публицистик кўрсатув.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Физика.
11.00 Алифбо сабоқлари.
11.30 Талаб ва таклиф.
11.50 «Армонли дунё». Ёзувчи Х. Лутфуллаева.
12.10 «Биринчи қалдирғоч». Бадиий фильм.
13.25 «Шаҳар беларвоза эмас».
13.45 «Бармоқлар сеҳри».
14.05 — 15.05 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Шоирлар — болаларга.
18.35 Қуёш юрти. «Афросиёб». Телефильм.
18.45 «Узилган тор». Теленовелла.
19.05 «Ҳидоят сари».
19.25, 20.25, 20.55, 22.10, 23.25 — Эълонлар
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Юзма-юз».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Мувозанат».
21.30 Юнус Ражабий таваллудининг 100 йиллиги олдидан. «Наво мақоми».
22.15 «Таҳлил». Публицистик кўрсатув.
22.30 «Қиёфа». Актёр Карим Мирҳодиев.
22.55 «Пардали гап».
23.30 «Ахборот».
23.55 «Олтин маъбуда». Бадиий фильм.
01.10 — 01.15 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Ҳайвонот дунёси».
9.20 «Синфдош».
9.40 «Бари ҳазил».
9.55 «Мусиқа салтанати».
10.20 «Кенгта — кенг дунё».
10.35 «Даллас». Телесериал.
11.25 «Сонинчи».
11.45 — 13.25 Видео — «О».
* * *
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Жажжи давра». Болалар учун концерт.
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Бир жуфт кўшиқ».
19.00 «Билиб қўйган яхши».
19.10 «Маслаҳат».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Дубляж».
20.15 «Сир».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Мутойиба».
21.20 «Одамлар орасида».
21.40 «Келин-куёв». Телешоу.
22.15 Оҳанглар ва эълонлар.
22.25 «Кино жавонидан».
24.00 — 00.10 «Даракчи».

III

17.55 Янгиликлар.
18.00 «Урмон чемпиони», «Тошбақа». Мультфильмлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 7.30—9.00
* * *
18.20—21.35
*
21.35 Эълонлар.
21.40 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
*
Россия давлат телевидениеси. 22.00—22.25
*
22.25 «Лас-вегаслик аёл». Бадиий фильм.
23.50—00.10 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00, 22.25 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.50 «Ҳамшаҳарлар».
20.10 «02» тўлқинида.
20.25 «Осиё-АРТ» кўргазмаси-дан репортаж.
20.50 «Каталог».
21.00 Мультконцерт.
21.20 «Минг бир маслаҳат».
21.35 «Чинсэн».
22.05 «Интерспорт».
22.30 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
23.00 «Уч қирол жанги». Бадиий фильм. 1-серия.
00.05—00.15 «Хайрли тун!»

ЖУМА, 21

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Юнус Ражабий таваллудининг 100 йиллиги олдидан. «Наво мақоми».
9.05 «Юзма-юз».
9.25 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Халқ хизматида».
9.45 «Соғлом авлод учун».
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Гулхан» — меҳмонимиз.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
11.00 Немис тили.
11.30 «Мусиқа бўстони». Телеальманах.
*
11.50 «Ҳидоят сари».
12.10 «Егорка». Бадиий фильм.
13.15 «Кетмас давлат берсин».
13.40 «Ғаройиб ов», «Товус». Мультфильмлар.
14.05 — 15.05 «Сайқал». Видеоканал.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Санъат гунчалари».
18.30 «Шеър ва шуур».
18.40 «Ислоҳот ва масъулият».
19.05 «Қалб гавҳари». Адабий-маърифий кўрсатув.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.00, 23.20 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Меърож».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисод алифбоси».
21.30 Ўзбекистон халқ ҳофизлари концерти.
«Мунавар дунё».
Маърифий дам олиш дастури:
22.05 «Олам».
22.25 «Инсон». Кинокомпозиция.
22.35 ЎзТВ экранида биринчи марта. «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 14-қисм (Миср Араб Республикаси).
23.25 «Ахборот».
23.50 Футбол. Ўзбекистон кубоги. Ярим финал. «Дўстлик» (Тошкент вилояти) — «Пахтакор».
00.35 — 00.40 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Жажжи давра». Болалар учун концерт.
9.15 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
9.35 «Бир жуфт кўшиқ».
9.45 «Билиб қўйган яхши».
9.55 «Маслаҳат».
10.10 «Дубляж».
10.30 «Сир».
10.40 «Мутойиба».
11.00 «Одамлар орасида».
11.20 «Келин-куёв». Телешоу.
11.55 — 13.30 «Кино жавонидан».
* * *
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар
18.20 «Бор экан-да, йўқ экан».
18.35 «Ёнмаган ёзувлар».
18.55 «Ҳар лаҳзала қўшиқ».
19.10 «XXI аср авлодлари».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Дил дафтари».
20.05 «Таҳлим».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Мулоҳаза учун мавзу».
21.20 Оҳанглар ва эълонлар.
21.35 «Кинонигоҳ».
22.55 «ТВ-2. Диско».
23.15 «Бокс, бокс, бокс».
23.35 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
00.25 — 00.35 «Даракчи».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 «Дорбоз Тошкенбоевлар». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси. 7.30—9.00
* * *
18.20—21.35
*
21.35 «Мусиқа ҳамма учун». Мусиқий дастур.
*
Россия давлат телевидениеси. 22.00—22.25
*
22.25 Эълонлар.
22.30 «Севги формуласи». Бадиий фильм.
23.55—00.15 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00, 21.20 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Умид чечаклари».
19.50 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.20 «Бегойим».
20.50 «Осиё мониторы».
21.25 «Уч қирол жанги». Бадиий фильм. 2-серия.
22.25 «Маънавият ва Ислом».
22.45 «Палитра».
23.05 «Ҳамдўстлик». Ўзбекистонда Украина маданияти кунларига.
23.25 «Араб эстрадаси».
23.45—23.55 «Хайрли тун!»

ШАНБА, 22

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 Ўзбекистон халқ ҳофизлари концерти.
9.05 «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 14-қисм.
9.50 Болалар учун. «Орзу».
10.30 Халқ ижодиёти.
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
10.50 «Маҳорат».
11.10 «Мен билган, билмаган дунё».
11.30 «Нима учун».
11.50 «Қизил олма». Бадиий фильм.
13.10 «Меҳр макони».
13.30 «Истак бору, имкониятчи?».
13.50 — 15.35 С. Абдулла, Т. Жалилов, «Тоҳир ва Зуҳра». Андижон вилоят театрининг спектакли.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Мультолам».
18.20 «Қишлоқ ҳақида ўйлар».
18.40 «Олам қўшиққа тўлсин». Мусиқий дастур.
19.00 «Ҳайрат». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 20.25, 20.55, 22.20 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Омонлик тилаймиз».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ўзбекистоннинг янги тарихи».
21.30 Хожи Абдулазиз Расулов номидаги I Республика ёш хонандалари кўрик-танлови ғолибларининг концерти.
«Тунги ёду».
Дам олиш дастури:
22.25 «Куй ва тасвир».
22.40 «Имкон чўққилари».
22.50 Микель Пласидо «Шов-шув» фильмида. 2-серия.
00.20 Спорт дастури:
1. Эркин кураш. Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги кубоги Халқаро турнири.
2. Футбол. Ўзбекистон кубоги. Ярим финал. «Нефтчи» (Фарғона) — Навбаҳор» (Наманган).
01.35 — 01.40 «Тунги пойтахт таронаси».

II

9.00 «Бор эканда, йўқ экан...».
9.15 «Ёнмаган ёзувлар».
9.35 «Ҳар лаҳзада қўшиқ».
9.50 «XXI аср авлодлари».
10.05 «Дил дафтари».
10.15 «Таҳлим».
10.35 «Мулоҳаза учун мавзу».
10.55 «Кинонигоҳ».
12.35 «ТВ-2. Диско».
12.55 — 13.15 «Бокс, бокс, бокс».
* * *
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Боланинг тили».
18.30 «Ёрилтош». Мультўплам.
18.50 «Қонун ҳимоясида».
19.00 «Табиат шифохонаси».
19.10 «Умрбоқий мерос».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Бизнес-академия».
20.10 «Дилбарим».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ханда дўкони».
21.20 «Глобус».
21.40 «Даллас». Телесериал.
22.30 «Зиндаги ёхуд муҳаббат...».
22.50 «Интерфутбол».
23.10 Оҳанглар ва эълонлар.
23.20 Видео — «О».
00.50 — 01.00 «Даракчи».

III

17.45 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.50 «Кичик Мукнинг саргузаштлари». Фильм-эртак.
*
Россия жамоат телевидениеси. 18.55—21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Менинг дўстим соткин». Бадиий фильм (Франция).
23.30—23.40 «Саҳродаги қўриқхона». Телефильм.

IV

9.00 «Аэробика».
9.20 Эълонлар.
9.25 «Шанба эртаги».
10.45 «Ассалом, Франция».
11.15 «Кросс-Роуз кафе»сига хуш келибсиз» («Америкага назар» кўрсатувига илова).
11.45 «Учувчи шифокорлар». Телесериал.
12.30—12.50 «Корейс тилини ўрганамиз».
* * *
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00, 22.40 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.50 «Шанба оқшомида».
20.00 «Биргаликда куйлайлик».
20.45 «Намастэ».
21.15 «Спектаклдан сўнг».
21.45 «Далил ва шарҳ».
21.55 «Самодаги олмослар». Телесериал.
22.45 «Эсдалик учун дастхат».
23.15 «Бу ажиб дунё».
23.30 «Хит-коллекция».
23.50—24.00 «Хайрли тун!»

ЯКШАНБА, 23

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Цирк! Цирк! Цирк!».
11.30 «Умр мазмуни». Х. Акбаров.
11.50 Хожи Абдулазиз Расулов номидаги I Республика ёш хонандалари кўрик-танлови ғолибларининг концерти.
12.40 «Олам». Кинокўрсатув.
13.00 «Инсон — ҳаёт гултожи».
13.20 «Пилигрим» кемасининг капитани». Бадиий фильм.
14.50 «Санъат олами».
15.10 — 16.00 «Нурли келажак». Видеоканал.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Эски ҳужрада». Мульт-фильм.
18.10 Болалар учун. «Беш бармоқ». Тележурнал.
18.40 «Аудитория».
19.00 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 Эстрада тароналари.
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 Телевизион миниатюралар театри.
21.35 «Якшанба оқшомида». Мусиқий дам олиш дастури.
22.05 Спорт дастури:
1. Эркин кураш. Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги кубоги Халқаро турнири.
2. Спорт, спорт, спорт.
«Аср мўъжизаси» кинодастури:
23.05 Кино янгиликлари.
23.20 Ўзбек киноси ижодкорлари.
23.40 «Туташ йўллар». Бадиий фильм.
01.00 — 01.05 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Боланинг тили».
9.15 «Ёрилтош». Мультўплам.
9.35 «Қонун ҳимоясида».
9.45 «Табиат шифохонаси».
9.55 «Умрбоқий мерос».
10.10 «Бизнес-академия».
10.25 «Дилбарим».
10.40 «Ханда дўкони».
11.00 «Глобус».
11.20 «Даллас». Телесериал.
12.10 «Зиндаги ёхуд муҳаббат...».
12.30 «Интерфутбол».
12.50 — 14.20 Видео — «О».
* * *
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Болалар дунёси».
18.30 «Турфа олам».
19.00 «Нафосат».
19.10 Келгуси ҳафтада.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 «Бу мунис лаҳзалар».
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Жараён».
21.20 «Даллас». Телесериал.
22.10 «Миллионлар ўйини».
22.30 «Тақвим, эълонлар, оҳанглар».
22.45 Видео — «О».
00.20 — 00.30 «Даракчи».

III

18.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси. 18.20—00.30
*
00.30 Эълонлар.
00.35—01.00 «Панорама» (рус тилида).

IV

9.00 «Хайрли тонг!».
9.30 «Парле ву франсе?»
9.55 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
11.45 Эълонлар.
11.50 Киносалон. «Қора либосдаги одамлар». Бадиий фильм.
13.30 «Тасвир-97». Танлов якунлари.
13.55 «Жонли сайёра».
14.15 «Менинг амакиваччам Винни». Бадиий фильм.
16.10 «Шу куннинг мавзуси».
16.25 Мультэкран.
16.50—17.10 «Сенинг вақтинг».
*
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультқарусель».
19.00, 21.30 Эълонлар.
19.05 «Менинг кучам».
19.20 «Телеташриф».
19.40 «Мусиқий олимп».
20.00 «Тошкент оқшомида».
20.30 «Ишгирок этувчилар».
21.00 «Жаҳон кинематографияси янгиликлари».
21.35 Киносалон. «Тутинган ота».
00.25—00.35 «Хайрли тун!»

Haftangiz maroqli o'tsin!

Жаҳон зироатчилиги тажрибасидан

СОҒЛОМ РАҚОБАТ:
НАРХНИ ЭҲТИЁЖ БЕЛГИЛАЙДИ

Хат-саводи бор киши борки, ушбу сатрларни ўқиган ва ёд олган, албатта:

Билмаганини сўраб ўрганган олим,
Орланиб сўрамаган ўзига золим...

Аммо, очиғи, мустақил ҳаёт билан ҳамнафас бўлибгина тушуниб етдик бу сўзлар мағзига. Англадикки, киши канча кўп билса, шунчалар оз билишлиги маълум бўлиб бораверади.

ЕИҲ ТАСИС лойиҳасининг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузурида тузилган ФАПУ маслаҳат гуруҳи маҳаллий эксперти, Тошкент давлат аграр университетининг макроиқтисодиёт кафедраси доценти, иқтисод фанлари номзоди Санжар МАНСУРОВ билан мулоқот бизга ушбу ҳақиқатни яна бир карра эслатди.

— Еб етганга тоғ ҳам чидамайди. Лекин шундай бир мўъжиза ҳам борки, силаб-сийпаласангиз, ҳурматини жойига қўйсангиз, у ҳеч қачон сизни марҳаматидан дариғ тутмайди. У ердир, — дейди олим. — Яқинда АҚШнинг Калифорния штатида бўлиб, деҳқончилик билан яқиндан танишиб, ростини айтсам, қойил қолдим. Айни вақтда чуқур ўйга толдим ҳам, нега бизда шундай қилиш мумкин эмас, деб. Тўғри, бу ютуқлар дабдурустдан — икки-уч йилда қўлга киритилмаган. Бироқ шундай кунларга етгунча йўл-йўлакай улар йўл қўйган хато-камчиликларни четлаб ўтиш имкони бор-ку, бизда!

Штатнинг табиий-иқлим шароити бизникига қисман ўхшаш, кўплаб қишлоқ хўжалик экинларидан йил бўйи, бозор талабларидан келиб чиққан ҳолда 3-4 марта ҳосил олиш мумкин. Ёзда ҳарорат 40-45 даража иссиқ, қишда эса деярли қор ёғмайди.

Ер заҳираларидан оқилона фойдаланилади, ҳосилдорлик ғоят юқоридир. Фермер хўжаликлари ўртача 180 гектар ерни ташкил этади. Экиладиган майдонларнинг ҳажми қандай маҳсулот етиштирилиши билан бевосита боғлиқ. Бири катта, бири кичик. Масалан, пахта етиштирувчи фермер хўжаликлари тахминан 10 минг гектар, боғдорчилик-узумчилик ва полиз экинларига ихтисослашган фермер хўжаликлари 80 гектардан 400 гектаргача майдонда деҳқончилик қиладилар. Қулупнай 25 гектаргача, қўзиқорин эса 0,25 гектаргача катталикдаги ерларда етиштирилади ва ҳоказо.

— Ривожланган мамлакатларда, хусусан АҚШда тармоқ юксак даражада механизациялашган. Биз ўрганишимиз лозим бўлган яна бир жиҳат борки, бу барча ишлар бозор эҳтиёжидан келиб чиқиб амалга оширилишидир.

— Чиндан ҳам бу жуда муҳим масала. Тармоқнинг ривожланишини бозор талабларидан айрича ҳолда тасаввур этиш қийин. Қаерда бу нарса яхши йўлга қўйилган бўлса, ўша жойда меҳнат қадр топади. Шунинг учун АҚШда нафақат ташқи бозор, шу билан бирга ички бозор эҳтиёжлари қатъий назорат остидадир. Бозорларда узилиш бўлмаслиги, айни вақтда маҳсулот оқиб келишига йўл қўймаслик — бу қонуниятга оғишмай амал қилинишини самарасини биз хусусан, АҚШ мисолида яққол кўрамиз.

Талаблар мезони — маркетинг иши мунтазам равишда ўрганиб борилиши фермерларга ўз маҳсулотларини муайян ҳажмда ва нархда сотиш имконини беради. Бу уларнинг даромади мўътадил бўлиши ва турли кўзда тутилмаган сакраш-шўнғишлардан муҳофазаланишини кафолатлайди. Тиниб-тинчимас ва омади чопган фермерлар маҳсулот етиштириш билангина қаноатланмай, қайта ишлаш, сақлаш, ўз маҳсулотларни савдо фирмалари, ресторонлар ва давлат муассасаларига етказиб бериш каби юмушлар билан ҳам шуғулланадилар.

Хуллас, бозор иқтисоди, бу баъзи кишилар ўйлагандек ҳар ким билганини қилади, ҳеч ким ҳеч кимга ҳисоб бермайди, дегани эмас. Муносабатлар занжиридан бирор ҳалқа тушиб қолса, бутун тизим издан чиқишини америкалик фермерлар яхши биладилар. Келгуси йилда қайси маҳсулот харидоргир бўлишидан тортиб, эртаға бу масала юзасидан қаерга мурожаат қилиш ва кимлар билан учрашиш даркорлиги каби оддий масалалар ҳам ҳеч қачон уларнинг ёдидан чиқмайди. Тадбиркорлик ва жиддий муносабат-америкаликларга хос бўлган хусусиятдир.

— Бу йил деҳқон сабзидан «топди». Июль-август ойларида ҳатто килоси 80 сўмга чиқди сабзининг. Лекин пул экан, деб жимжилоқдек сабзиларни 40 — 50 сўм деб турганларни ҳам кўрдик, бозорда.

— Инсоф ва меъёр унутилган жойда шунақаси ҳам бўлиб туради. Буни ҳар сафар у ёки бу маҳсулот-ўрикдан тортиб ҳандалаккача ва ундан у ёғи узумга қадар думбул — хом ҳолида бозорга келтирилганлигини кўп кузатганмиз. Илгарилари ички бир назорат ҳисси бунга йўл бермас эди. Аммо, афсуски, кейинги пайтларда... Бу ҳол ўйлайманки, вақтинча. Тартиб-интизом ва мунтазам назорат мудраган виждонларни уйғотиб юборса, ажаб эмас.

Дарвоқе, суҳбатимиз мавзуси бўлган Америка деҳқончилигида сифатсиз маҳсулотни бозорга олиб чиқиш умуман ҳеч кимнинг ҳаёлига келмайди. Шунинг учунки, аввалам бор бундай ҳол юз беришига йўл қўйилмайди, қолаверса, харидорни бир марта ранжиттан фермер «кетмонўроғи»ни йиғиштираверишй мумкин. Ундан бошқа ҳеч ким ҳеч нарса харид қилмайди. У «синади».

АҚШда аудиторлик асосида қишлоқ хўжалик маҳсулотларини инспекция қилиш бўйича хизмат фаолият кўрсатади. Фермерлар ва истеъмолчиларнинг далолатномасига кўра нодавлат секторда шундай хизматни тузиш фикри 60-йилларда ҳукумат томонидан маъқулланган эди. Мазкур хизмат ишлаб чиққан стандарт маҳсулот ранги, ҳажми, қуруқлиги, намлиги ва ҳоказолар асосида саноатчилар ва истеъмолчиларга маҳсулотнинг бирламчи нархини белгилаш имконини беради.

Инспекция хизмати қайта ишлаб чиқариш корхоналари, шунингдек фермерларнинг ўзлари томонидан ҳам жалб қилиниши мумкин. Бунда хизмат ҳақини буюртмачи тўлайди. Шу ўринда бизнинг кўпгина ўқувчиларимизга ғалати туюлган жиҳат, нега фермер ўз-ўзини тутиб бераётгани, боз устига бунингучун ҳақ тўланаётганлигига изоҳ берсам. Гап шундаки, маҳсулотнинг текширувдан ўтказилиб ўз баҳосини олиши мажбурий бўлмаса-да, унинг кейинги тақдири кўп ҳолларда шунга боғлиқ. Яъни, маъсулот ўлчамидаги «текширилди» деган махсус белги унинг харидоргирлиги учун кафолат вазифасини ўтайди. Бу белгисиз ҳар қанча чиройли ва янги бўлмасин, маҳсулот истеъмолчисини тополмаслиги мумкин. Шуни айтиш жоизки, бу инспекция доимий ишловчи тажрибали мутахассислар (катта йўриқчилар) бошчилигида ва айни мавсум чоғида инспекция хизмати қошида ташкил этилган махсус ўқув курсларини битирган мавсумий йўриқчилар томонидан амалга оширилади.

Фақат бугина эмас, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги таркибида, маҳсулотлар етиштириладиган жойларда холислик асосида ва қайта ишлаб чиқарувчи корхоналар қошида ҳам шундай инспекциялар мавжуд. Агар буларга қўшимча тарзда маҳсулотларда зарарли моддалар, инфекция ва ҳоказолар бор-йўқлиги юзасидан ўрнатилган давлат инспекцияси ҳам мавжудлигини эслатсак, ўйлайманки, истеъмолчи манфаатлари нақадар зийраклик билан муҳофаза қилиниши маълум бўлади.

Назоратнинг бу қадар изчил олиб борилиши пировард оқибатда фермерлар ўртасида соғлом рақобат бўлиши ва маҳсулот сифати яхшиланиб боришини таъминлайди.

— Далаларда пишиб етилган ёки боғларда ял-ял ёниб турган серҳосил меваларнинг ҳаммаси ҳам, афсуски, истеъмолчига етиб бормайди. Деҳқон билан харидор ўртасидаги ҳар хил ғовлар ҳамон маҳсулот сифатига ва нархига салбий таъсир кўрсатиб келмоқда. Бу масала АҚШда қандай йўлга қўйилган?

— Ҳеч бир муболағасиз мева-сабзавот маҳсулотлари билан улгуржи-чакана савдо қилиш жуда тараққий этган, деб айтишимиз мумкин. Лос-Анжелес шаҳрида жойлашган улгуржи-чакана мева-сабзавот компанияси 1920 йилдан буён фаолият кўрсатиб келади. Унинг савдо майдони 12 гектар майдондан иборат ҳудудни эгаллаган бўлиб, йиллик мол айланмаси 3,5 миллиард долларни ташкил этади. Муайян муддатда истеъмолчининг у ёки бу маҳсулотга бўлган талабидан келиб чиқиб, кўтара савдо йўли билан сотиб олинган юк белгиланган манзилга ўз вақтида олиб борилади.

Компания бир томондан фермерлар билан, иккинчи томондан мева-сабзавот буюртмачилари билан мунтазам алоқани йўлга қўйган ҳолда ишлайди. Буюртмачилар истаганча топилади: супермаркетлар, ресторанлар, жамоатчилик ва давлат муассасалари... Мазкур муассасалар фаолияти одатда аҳолининг мева ва сабзавотга бўлган ўзгарувчан эҳтиёжларини имкон қадар тўлароқ қондириш замирига қурилгандир. Хоҳиш-истакларнинг ҳар хиллиги савдо муассасаларининг ҳам, улгуржи-чакана савдо ташкилотларининг ҳам тинимсиз ҳаракатда, изланишда бўлишлигини тақозо этади. Баъзан маҳсулотнинг бошқа турига бўлган эҳтиёж ортиши сабабли тайёрлаб қўйилган мол сақлаш учун барча шарт-шароитларга эга бўлган омборхоналарга узоқ муддатга топширилади. Бир мунча ушлаб қолинган маҳсулотни гоҳо тайёрлаш чоғида белгиланган нархдан пастроққа ҳам сотишга тўғри келади. Бошқача қилиб айтганда, баҳони эҳтиёж белгилайди.

Урганишимиз керак бўлган яна бир жиҳатга эътиборингизни тортаман. Маҳсулотларни кўтара сотиб олиш тунда, кеч соат 1 дан эрталаб соат 8 га қадар амалга оширилади. Маҳсулот солинган идишларда албатта синов инспекцияси белгиси бўлиши шарт. Бу операция сотиб олинган маҳсулотга масъул бўлган воситачилар иштирокида поёнига етказилади. Уларнинг айримлари ўз фермерлик хўжаликларига эга бўлиб, маҳсулотларини компания шохобчалари орқали истеъмол бозорига тақдим этадилар.

Уйлайманки, Девис шаҳрида жойлашган «Женерал продюс» савдо-харид фирмасининг ўзига хос тажрибаси ҳам юртдошларимизда қизиқиш уйғотади. Унинг йиллик мол айланмаси 40-45 миллион долларни ташкил этади. Мазкур фирманинг ўзига хослиги шундаки, у юқори сифатли маҳсулотларни жуда қисқа фурсатларда, ўртача бир-икки кун ичида тўғридан-тўғри истеъмолчига етказиб беради. Бундан ташқари кунига жаҳоннинг қарийб барча мамлакатларидан 300-400 тонна янги узилган мева-сабзавот олиб келинади.

Қачонлардир бизда ҳам бу нарсалар амалга ошади, албатта. Лекин, қачон? Ҳамма гап шунда, пала-партиш хатти-ҳаракатларни бас қилиб, ақл-фаросат билан иш юритсак, ота-боболаримиз ўгитларига қулоқ осиб, инсоф-диёнат кўзи билан ҳар ишга қўл урсак, бозорларимизга янада файз-барака киришига шубҳа йўқ. Бу нарса, аввалам бор деҳқонга, қолаверса, ўртада турган воситачиларга ҳам кўп жиҳатдан боғлиқ. Энг муҳими, нарвоннинг тепасига бирдан чиқишга ошиқмайлик, аста-секин бўлса-да, ишонч билан фақат олға боришга не етсин.

Суҳбатдош: Зайниддин РИХСИЕВ.

АНТИҚА ДАРАХТ

Хитойнинг Хубэй вилоятида антиқа тут дарахти муҳофазага олинган. Унинг асосий танасидан икки дарахт ўсиб чиққан. Улардан бири Ява сумохи деб аталадиган дарахт бўлиб, иккинчиси сарвдир.

500 ёшли бу дарахтнинг баландлиги 35 метр, танасининг айланаси эса 31 метр. Сарвнинг узунлиги 22 метрдир.

Ботаниклар табиатнинг «ноёб ажойибот»и ўсиб турган дарахт пўстлоғи ёруғига «ўрмончи» қушлар бошқа дарахт уруғини ташлаб кетиши натижасида юзага келган бўлса ажаб эмас, деган тахминни илгари сурмоқдалар.

Бу антиқа дарахтнинг тут қисми ҳозир ҳам мева беради.

УЧ КИЛОЛИ БОДРИНГЛАР

Бошқирдистондаги Салават Юлаев шаҳрида истиқомат қилувчи кекса кампир ҳовлисида етилган бодринг ҳосилини йиғиштиришга қўни-қўшнилар ҳам иштирок этдилар. Улар орасида шунчаки қизиқиш туфайли ташриф буюрганлар ҳам бўлди.

Бу ерда оғирлиги уч килограммдан ортиқ келадиган бодринглар етиштирилади. Уларнинг уруғи Вьетнамдан келтирилган.

Бодрингнинг бу тури Бошқирдистон тупроғида ўсишга ҳам мослашди. Уни худди ошқовоқ сингари қовурса ҳам, тузласа ҳам бўлаверади. Ундан тайёрланган икра жуда хуштаъмдир.

Ҳосили кунига уч-тўрт сантиметр ўсади. Унинг бир палаги 30 килограммгача ҳосил беради.

МЎЪЖАЗ ҲАЙВОНОТ БОҒИ

Жазоир мамлакатининг Мзаба водийсидаги Гардан шаҳрида сайр қилаётган киши кичик дўкон олдида «Саҳройи Кабирдаги бизнинг ҳайвонот боғимизга марҳамат қилинг» деган эълонга кўзи тушади.

Бундан 40 йил аввал чаёнлар ва заҳарли илонлар овчиси Ҳожи Аисса тасодифан саҳрода заҳарли илонга дуч келди. Шу-шу бўлди-ю, у илонлар ва чаёнларнинг хатти-ҳаракатига қизиқиш билан қарашга одатланди. Утган йилги ёз мавсумида 300 тага яқин илон, 150-200 та чаён томошабинларга кўрсатилди.

Бугунги кунда мазкур ҳайвонот боғида Жазоирда яшайдиган жониворларни, Африка мамлакатларига оид ҳайвонот оламининг намуналарини — павиан маймунларини, сўнакийикларни, тўнғиз, тулки ва туяни, товус, лочин, укки ва бошқа кушларни томоша қилиш мумкин.

Бурноғи йили ҳайвонот боғига бир жуфт шер келтирилди. Улар бинойидек ҳаёт кечиришяпти.

ЎЛЖА ТУШМАСА ҲАМ

Канадалик олим Томас Моммсен баҳор чоғларида, ҳашаротлар ҳали кам пайтида ўргимчаклар ўзларини ғайритабиий тутишини пайқаб қолди. Уларнинг кўпчилиги ўлжа тушмаса ҳам, ўз уя толаларини тез-тез янгилаб туришади.

Ўргимчакларнинг бир тури устида кузатишлар олиб бориб, олим уларнинг уялари тўрига қўнган ўсимлик зарралари билан, асосан гулчанглари билан озиқланишини аниқлади.

А.АЛИЕВ тайёрлади.

ХАЗОНРЕЗГИЛИК

Само
булутларга айланди,
япроқлар
омонат дийдирар.
Кўкрак қафасига
жойланди,
орзу отлиғ
эрка оҳулар.
Нигоҳлари
уфққа етиб,
«пишиб турган» чоллар
хурсинар.
Ахир куннинг
қуввати кетиб,
тун
эгарлиғ отига минар.
Эшик тутқичини
охиста
ушлайман.
Кўзларим тўнгади...
Билолмайман:
хазонни қистаб,
табиат нимани
енгади?!

БИР ҚАДАР

Лутф этинг, жоно бир қадар,
Боқинг биз ёно бир қадар.

Ҳеч бўлмаса бир юз буринг,
Кўрган ҳамоно бир қадар.

Ташноға сув бермасангиз,
Берингиз маъно бир қадар.

Ҳолимизни кўриб кулур,
Нодону доно бир қадар.

Бу қадар зеболар ўлманг,
Бўлингиз раъно бир қадар.

ОШИҚ

Ҳажринг туни бераҳнамо,
Ушшоқларга осон эмас.
Васлинг тилаб зор доимо,
Ошиқларга осон эмас.

Ҳар сим равон йўлдир қатор,
Ашки учун ахир такрор.
Қўлга олса танбуру тор,
Машшоқларга осон эмас(

Сенга аён ҳар анжуман,
Чароғондир кимлар билан.
Кўзинг тушса, пасту адан,
Ошиқларга осон эмас.

Сенингсиз хор бўлиб ётган,
Йўлингда зор бўлиб ётган.
Бир қадаминг тегмаётган,
Тупроқларга осон эмас.

Шоир инъоми

ҚАДР

Қадр кетмай, ҳар жойдинким, кетмак керак,
Бу кўнгилга, армон етмай, етмак керак.

Эрк бир қушдир, боғлайверсанг илинжларга,
Билолмассан, ўзи неттинг, нетмак керак.

Бу анжуманда ҳар кимнинг ўз толеи бор,
Ҳар иш этсанг, инсоф билан этмак керак.

Умр учқун, илоҳийдин бир шарордур,
Сўниб битмай, ўтлиғ сўзлар битмак керак.

ИНСОФ ТИЛАБ

Жоно, жамолу ҳуснинга инсоф керак,
Жонлар ахир озурдадир, қонда юрак.
Кўзларинг жаллодлари билгай қачон,
Кўзларимда дод этар орзу-тилак.
Лабларингким, устида ҳол ўйнатиб,
Лабларимни бир умр этмиш халак.
Оғзими, гар истаса, ёпмоқ учун,
Оғзинга баҳонадур сўзлар демак.
Юзларингнинг шуъласи куйдирса гар,
Юзинг яшашга бетламас, мушкул кўмак.
Инсоф тилаб, кўнгил айтур бекор эрур,
Инсофга ёр келса қачон, севдим демак.

Сотим АВАЗ.

АНЪАНА ДАВОМ ЭТАДИ

Кураш

Полвонлик ўлкамизда чуқур анъаналарга эга. Мустақиллик туфайли миллий кураш турларини ривожлантириш учун истиқбол эшиклари янада кенг очилди. Хусусан, ўзбек полвонлари тўғридан-тўғри халқаро мусобақаларга чиқиш, ўлкамизда турли баҳслар уюштириш имконига эга бўлишди.

Шаҳрисабзда буюк соҳибқирон Амир Темур, Термизда Ҳаким ат-Термизий, Хоразмда Паҳлавон Маҳмуд хотира турнирлари ва бошқа қатор мусобақалар ташкил этилганлиги бунга яққол далилдир. Ушбу нуфузли баҳслар қаторига яна биттаси қўшилди.

Шу йил 22-23 ноябрь кунлари «Узбекистон мустақиллиги» дея номланган эркин кураш бўйича биринчи халқаро турнир ўтказилади. Унда АҚШ, Польша, Туркия, Эрон, Россия, Қозоғистон, Қирғизистон, Грузия, Арманистон каби давлатлардан кучли полвонлар иштирок этиши кутилмоқда.

Қатнашчилар саккиз вазн тоифаси бўйича ғолиблик учун кураш олиб боришади. Совринга юз минг АҚШ доллари тикилган. Мамлакатимиздан 35 полвон юртимиз спорт шарафини ҳимоя қилишади.

— Бундай нуфузли мусобақани ташкил этишни кўнгилга тукканимизга икки-уч йил бўлиб қолди, — дейди кураш бўйича республика ассоциацияси президенти Аҳрол Рўзиев. — Жаҳон кураш федерацияси тақлифларимизни обдан ўрганиб чиққач, ниҳоят, розилик берди ва «Узбекистон мустақиллиги» халқаро турнири энг нуфузли ўнта мусобақа рўйхатидан жой олди. Бу Ўзбекистонда кураш турлари, умуман спортни ривожлантиришга эътиборнинг халқаро миқёсда тан олинишидан яна бир карра далолатдир.

Ташкилотчиларнинг айтишича, ушбу мусобақани ўтказишдан мақсад йирик халқаро турнирлар уюштириш бўйича тажриба орттириш ва айни чоғда ёш, лаёқатли полвонлар сабоқ олишлари учун имконият яратишдан иборатдир. Шу мақсадда ҳар бир вилоятдан ўнтадан ёш полвонлар мураббийлари билан баҳсларга таклиф этиладилар.

Зеро, ҳозирги пайтда мамлакатимизда 500 спорт мактаби фаолият кўрсатаётган бўлса, шундан 200 тасида полвонлик бўлимлари мавжуддир. Бошқача айтганда, спортнинг кураш турларини ривожлантириш борасида ўлкамизда пухта замин яратилган. Агар халқаро майдонга чиқиш учун йўл очилса, полвонларимиз юртимиз довруғини оламга ёйишлари турган гап.

Олимпия шон-шуҳрати музейида бўлиб ўтган матбуот анжуманида масаланинг бошқа жиҳатлари ҳам муфассал таҳлил этилди.

Ш. АЛЛАМОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Тошкент Давлат аграр университети 06.01.11 — ўсимликларни ҳимоя қилиш мутахассислиги бўйича 1997 йил ҳисобига докторантурага ўрин йўқлигини эълон қилади.

* * *

Тошкент шаҳар Яккасарой туманидаги «Нурҳабиб» хусусий фирмаси тугатилади. Даъволар эълон босилган кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади.

* * *

Тошкент шаҳар Чилонзор туманидаги «Рапсодия Акватекс» хусусий фирмаси тугатилади. Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қабул қилинади.

Пайн ва Пайн-Минтол —Жанубий Корея сигаретлари

Бош муҳаррир Неъмат ЁҚУБОВ
Таҳрир ҳайъати: Расулмат ҲУСАНОВ, Маҳмуд МИРЗАЕВ, Эркул ЗИКРИЁЕВ, Сиддиқжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Мирғиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Суннатилла САЙДАЛИЕВ, Обиджон ҒОФУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

ҲОМИЙ:
«Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-ширкат қўмитаси
«Қишлоқ ҳаёти» — «Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг вориси

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32
ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир ўринбосари —1-33-44-43, 1-33-16-27. Масъул котиб — 1-33-09-93. Деҳқончилик бўлими —1-36-54-51. Ижтимоий ҳаёт ва адолат бўлими —1- 36-56-30. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими —1-36-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 1-36-56-25. Шикоят ва хатлар бўлими — 1-36-54-52.

Рўйхатдан ўтиш тартиб рақами 6. Буюртма Г— 0735, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 21.10

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. 1 2 3 3 4 6.